

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedynczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną 83 grosze, poleconą 1 zł. 03 grosze. Prenumerata kwartalna 5 złotych. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m. szpalty redakcyjnej 39 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu”, należy kierować do Administracji, Rymska 3. Tel. redakcji 148.03, tel. Administracji Nr. 276.29. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

OD ADMINISTRACJI

Administracja „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu” podaje do wiadomości Urzędów i prenumeratorów, że wskutek dużej ilości

pilnego materiału urzędowego jaki musi być zamieszczony w bieżących numerach Dziennika, wydanie skorowidza za 1924 r. zostanie opóźnione. Skorowidz zostanie przesłany najdalej z końcem lutego.

- IRESC. Przepisy ogólne:** 95. Rozporządzenie Rady Min. z 21/I 1925 r. o zmianie niektórych postanowień rozp. z 24/IX 1924 r. do ustawy z 31/VII 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administr. 96. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 24/I 1925 r. o ustaleniu wysokości odsetek prawnych.
- Organizacja władz:** 97. Rozporządzenie Rady Ministrów z 16/I 1925 r. o rozszerzeniu terytorjalnego zakresu działania Oddziału Prokuratury Gen. w Krakowie na obszar Sądu Okręgowego w Katowicach. 98. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 16/I 1925 r. w sprawie utworzenia urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych oraz Kasy skarb. w Będzinie. 99. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 17/I 1925 r. o zwinieniu Kasy skarbowej w Sejnach.
- Podatki bezpośrednie:** 100. Rozporządzenie Ministra Skarbu w por. z Min. Spr. Wewn. z 14/I 1925 r. w sprawie przekazania gminom czynności poboru podatku gruntowego na obszarze Woj. Krakowskiego, Lwowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego. 101. Okólnik z 26/I 1925 r. w sprawie przeniesienia uprawnień z art. 94 ustawy o państw. podatku przemysłowym na Dyrektorów Izb Skarbowych.
- Opłaty stemplowe:** 102. Rozporządzenie Min. Skarbu z 2/I 1925 r. o uwolnieniu listów zastawnych i obligacji wydawanych z powodu przerachowania na złote zobowiązań prywatnych od opłat stempl. 103. Okólnik z 29/I 1925 r. w sprawie opłaty stempl. od kart do gry „Mah Jongg”.
- Monopol tytoniowy:** 104. Rozporządzenie Min. Skarbu z 24/XII 1924 r. w sprawie ustalenia wzorów ksiąg poborowych sprzedawców wyrobów tytu. i prowadzenia tychże ksiąg. 105. Rozporządzenie Min. Skarbu z 15/I 1925 r. o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych.
- Monopol Spirytusowy:** 106. Rozporządzenie Min. Skarbu z 19/I 1925 r. w sprawie opłaty dodatkowej od zapasów spirytusu do celów domowo-leczniczych. 107. Okólnik z 27/I 1925 o przerobie spirytusu po cenach znizowanych.
- Podatki konsumcyjne:** 108. Rozporządzenie Min. Skarbu z 30/XII 1924 r. w celu wykonania rozp. Rady Min. z 21/XII 1922 r. w sprawie obrotu sztucznymi substancjami słodkimi. 109. Obwieszczenie w sprawie zezwolenia firmie „Śląska Apropowizacja” na urządzenie prywatnego składu cukru w Bogucicach. 110. Zarządzenie Min. Sk. w sprawie postępowania przekazowego w obrocie towarów monopolowych i podlegających akcyzie między R. P. a W. M. Gdańskiem.
- Przeprawy celne:** 111. Rozporządzenie Min. Skarbu, Przem. i Handlu oraz Roln. i Dóbr Państw. z 20/I 1925 r. w sprawie uzupełnienia poz. 247 i 248 taryfy celnej. 112. Rozp. Min. Skarbu, Przem. i Handlu oraz Roln. i Dóbr Państw. z 24/I 1925 r. o zmianie rozp. z 11/IX 1924 r. w sprawie ustanowienia cel wywozowych na niektóre towary. 113. Okólnik z 22/I 1925 r. w sprawie taryfikacji drewna przy wywozie.
- Przeprawy o instytucjach bankowych:** 114. Rozp. Min. Skarbu z 26/I 1925 r. o listach zastawnych Wileńskiego Banku Ziemińskiego będących własnością cudzoziemców.
- Pożyczki państwowe:** 115. Rozp. Min. Skarbu z 17/I 1925 r. w sprawie przedłużenia terminu wycofania świadectw tymczasowych imiennych i na okaziciela 5% pożyczek państw. z r. 1920.
- Sprawy Spółdzielcze:** 116. Instrukcja Rady Spółdzielczej z 10/XII 1924 r. w sprawie sposobu sporządzania przez Spółdzielnie sprawozdań rocznych.
- Przeprawy o państwowej służbie cywilnej:** 117. Rozp. Rady Min. z 7/I 1925 r. o przyznaniu specjalnego dodatku mundurowego dla urzędników kontroli skarbowej. 118. Rozp. Rady Min. z 7/I 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie praktycznym kandydatów na stanowiska urzędników rachunkowych i kasowych II kategorii w służbie państw. 119. Rozp. Rady Min. z 7/I 1925 r. o komisjach kwalifikacyjnych. 120. Rozp. Rady Min. z 16/I 1925 r. w sprawie zmiany rozp. z 26/VI 1924 r. o wykonaniu ust. 3 art. 116 ustawy o państw. służbie cywilnej. 121. Rozp. Rady Min. z 16/I 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska administracyjne I kategorii w państw. służbie skarbowej. 122. Rozp. Rady Min. z 16/I 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska techniczne I kategorii w państw. służbie skarbowej. 123. Rozp. Rady Min. z 16/I 1925 r. o wykazach stanu służby urzędników i niższych funkcjonarjuszów państw.

Przepisy ogólne.

95.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 21 stycznia 1925 r.

o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 24 września 1924 r. do ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych.

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 724) zarządza się co następuje:

§ 1. W ust. 2 § 2 rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 24 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 820) ostatnie zdanie od słów „Gdyby jednak” do „posiada” skreśla się.

W § 3 rozporządzenia ust. 1 od słowa „odpowiedź” do słów „lub narzecz” skreśla się.

W § 6 rozporządzenia słowa „o ile tego zajdzie istotna potrzeba” — umieszczone na końcu pierwszego zdania określa się i zastępuje słowami: „a to wedle potrzeby i możliwości”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *A. Żychliński.*

Minister Spraw Wojskowych:

(—) *Sikorski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Ratajski.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Józef Kiedroń.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) *Janicki.*

Minister Kolei:

(—) *Tysza.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

(—) *F. Sokal.*

Minister Reform Rolnych:

(—) *W. Kopezyński.*

Kierownik Ministerstwa Robót Publicznych:

(—) *Rybczyński.*

Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *Jan Zawidzki.*

(Dz. Us. R. P. Nr. 8, z dnia 29 stycznia 1925 r. poz. 59).

96.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1925 r.

o ustaleniu wysokości odsetek prawnych.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 sierpnia 1924 r. o wysokości odsetek prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 769) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1075) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustalone w § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 sierpnia 1924 r. o wysokości odsetek prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 769) wysokość odsetek prawnych obniża się do 15 od sta rocznie.

§ 2. Stopa procentowa ustalona w § 1 niniejszego rozporządzenia stosowana będzie również do tytułów prawnych powstałych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia z tym jednakże, że odsetki te liczone będą od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1925 r.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 29.1 1925 r. Nr. 9, poz. 72).

Organizacja władz.

97.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 stycznia 1925 r.

o rozszerzeniu terytorjalnego zakresu działania Oddziału Prokuratury Generalnej w Krakowie na obszar sądu okręgowego w Katowicach oraz o powierzeniu Prokuratury Generalnej zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego.

Na mocy §§ 5 i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia 1924 r. o zmianie ustroju Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 967) zarządza się co następuje:

§ 1. Okręg terytorjalny Oddziału Prokuratury Generalnej w Krakowie rozszerza się na obszar należący do właściwości sądu okręgowego w Katowicach.

§ 2. Zgodnie z ustawą wojewódzką śląską z dnia 26 listopada 1924 r. (Dz. Ustaw Śląskich Nr. 26, poz. 98) w przedmiocie zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego przez Prokuratorę Generalną Rzeczypospolitej Polskiej powierza się Prokuratury Generalnej wykonywanie zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia należy do Ministra Skarbu.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 lutego 1925 r.

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *A. Zychliński*

(Dz. U. R. P. Nr. 8, z dnia 29 stycznia 1925 r. poz. 58).

98.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 16 stycznia 1925 r.

w sprawie utworzenia urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych oraz kasy skarbowej w Będzinie.

Na zasadzie art. 4 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391), art. 32 ustawy o państwowym podatku dochodowym ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Skarbu z d. 14 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 607) i art. 58 ustawy z dn. 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412) zarządza się co następuje:

§ 1. Z okręgu urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych w Sosnowcu, określonego rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 12 maja 1921 r., w przedmiocie utworzenia w Sosnowcu i Zawierciu urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych i kas skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 274), wyłącza się miasta: Będzin, Czeladź i Dąbrowę oraz gminy: Bobrowniki, Grodziec, Łagiszę, Ożarowice, Wojkowice-Kościelne, Olkusko-Siewierską, Zagórze i Łosień i tworzy się dla nich osobny urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych oraz kasę skarbową z siedzibą w Będzinie.

§ 2. Istniejącą dotychczas dla okręgu urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych w Sosnowcu komisję szacunkową do spraw podatku dochodowego znosi się i równocześnie tworzy się dla nowych okręgów urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych w Sosnowcu i Będzinie dwie nowe komisje szacunkowe do spraw podatku dochodowego przy właściwych urzędach z siedzibą w Sosnowcu i Będzinie.

§ 3. Istniejące dotychczas przy urzędzie skarbowym podatków i opłat skarbowych w Sosnowcu komisje szacunkowe do spraw podatku przemysłowego dla miast Będzina i Czeladzi oraz dla miasta Dąbrowy i przyległych gmin przydziela się do urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych w Będzinie i równocześnie przenosi się siedzibę ich z Sosnowca do Będzina.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1925 r. i z tymże dniem traci moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy sprzeczne z tem rozporządzeniem.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 29.1 1925 r. Nr. 9, poz. 67).

99.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 stycznia 1925 r.

o zwinięciu kasy skarbowej w Sejnach.

Na zasadzie art. 4 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 1924 r. o zniesieniu powiatu sejneńskiego (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 1052), zarządza się co następuje:

§ 1. Związa się z dniem 1 marca 1925 r. kasę skarbową w Sejnach.

§ 2. Agendy zwiniętej niniejszem kasą przechodzą na kasę skarbową w Suwałkach.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 29.1 1925 r. Nr. 9, poz. 68).

Podatki bezpośrednie.

100.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 stycznia 1925 r.

w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie przekazania gminom czynności poboru podatku gruntowego na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Na mocy §§ 1 i 2 rozporządzenia Rzeczydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 567), oraz art. 13 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i innych urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 391), zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego pobór podatku gruntowego od 1 stycznia 1925 r., będzie dokonywany przez gminy.

Płatnicy, którym według rocznego wymiaru przypisano w jednej gminie państwowy podatek gruntowy wraz z oddzielnym dodatkiem w sumie ponad 500 złotych, mają płacić podatek

ten we właściwych kasach skarbowych bezpośrednio lub na konta tych kas w Pocztovej Kasie Oszczędności.

§ 2. Inspektoraty skarbowe sporządzać mają odrębnie dla każdej gminy katastralnej względnie politycznej w terminie do 5 marca każdego roku, przy uwzględnianiu zmian zgłoszonych co do posiadanych całych posiadłości lub ich części, repartycję podatku gruntowego i oddzielnego dodatku do podatku gruntowego (art. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505), wraz z dodatkami samorządowymi według wzoru A. Oddzielny dodatek i kwoty dodatków samorządowych, obliczonych od podatku oddzielnego, uwidacznia się w repartycji (wzór A) odmiennym kolorem ponad I i II ratą.

Repartycję (wzór A) sporządza się na podstawie dochodu katastralnego, uwidocznionego w arkuszach posiadłości. Nazwisk poszczególnych płatników w repartycji nie wyszczególnia się, lecz tylko numery arkuszy posiadłości gruntowych, a o ile sprawdzono, iż jeden płatnik w tej samej gminie posiada dwa lub więcej arkuszy, wypisuje się i zlicza łącznie dochód katastralny ze wszystkich arkuszy, należących do tego samego płatnika.

§ 3. Dla użytku urzędów gminnych założą inspektoraty skarbowe gminną księgę bierczą na drukach według wzoru B., w której dla każdego płatnika, opłacającego w jednym powiecie państwowy podatek gruntowy wraz z oddzielnym dodatkiem w sumie do 500 złotych rocznie, zakłada się osobne konto. Księga ta ma służyć na lat kilka, a po zużyciu zakłada inspektorat skarbowy nową.

Wszelkie zmiany w posiadaniu lub wymiarze podatków zaszłe w latach następnych przeprowadzają w gminnych księgach bierzonych inspektoraty skarbowe na podstawie repartycji sporządzonej według wzoru A., tudzież na podstawie porównawczych zestawień zmienionych arkuszy gruntowych, dostarczonych przez ewidencję katastru.

Na podstawie powyższych zestawień przypisuje się także należności ewidencyjne.

Gminna księga bierczą zniszczona lub zagubiona z winy urzędu gminnego będzie rekonstruowana na koszt naczelnika gminy.

§ 4. Inspektoraty skarbowe prowadzą według wzoru D. księgę bierczą, obejmującą sumaryczne konta każdej gminy z wyłączeniem płatników, który mprzypisano podatek wraz z oddzielnym dodatkiem w sumie ponad 500 złotych.

Dla tych ostatnich płatników zakłada się imienne konta w księdze bierzcz.

§ 5. W terminie do 5 marca każdego roku doręczą inspektoraty skarbowe poszczególnym zwierzchnościom gminnym za potwierdzeniem odbioru:

- a) gminną księgę bierczą (wzór B),
  - b) odpowiednią ilość druków na dzienniki przechodowe (wzór F),
  - c) druki na kwity (wzór C) względnie książeczki płatnicze,
  - d) druki na obrachunek roczny (wzór E).
- Zarazem należy podać Nr. konta kasy skar-

bowej w Pocztovej Kasie Oszczędności przy równoczesnem wezwaniu zwierzchności gminnych do pobrania od płatników przepisanego podatku gruntowego i wpłacenia go do odnośnej kasy skarbowej bezpośrednio lub na jej konto w Pocztovej Kasie Oszczędności w ustanowionych terminach.

§ 6. Zwierzchności gminne wyłożą bezwzględnie po otrzymaniu gminne księgi biercz (wzór B) w urzędzie gminnym przez dni 14-cie, celem umożliwienia interesowanym wglądu, a równocześnie ogłoszą wezwanie do wpłacania podatku gruntowego.

§ 7. Umorzenie z tytułu klęsk żywiołowych lub wojennych, odpisy z tytułu nieściągalności i t. p., dokonywane przez inspektoraty skarbowe, będą komunikowane zwierzchnościom gminnym do wiadomości, w celu wprowadzenia tych zmian do gminnych ksiąg bierzcz.

Żadnych innych zmian ani poprawek w księgach bierzcz nie może urząd gminny dokonywać samowolnie.

§ 8. Przy poborze podatku gruntowego ma urząd gminny obliczyć i ściągnąć przedewszystkiem odsetki za zwłokę od kwot niezapłaconych w terminie i należności ewidencyjne, zarachować je wraz z podatkiem w dzienniku, odnotować w gminnej księdze bierzcz, uwidaczniając przytem artykuł (Nr. kolejny) dziennika przychodowego i dzień wpłaty, oraz wręczyć stronie pokwitowanie bądź na oddzielnych drukach (wzór C 2), bądź na książeczce płatniczej (wzór C 1).

Od płatników, którzy nie dotrzymali terminów płatności, należy pobrać odsetki za zwłokę, tak od należności państwowych jak i od dodatków samorządowych.

O ile chodzi o koszty spowodowane postępowaniem egzekucyjnem, urzędy gminne są uprawnione pobierać na rzecz swoją opłaty egzekucyjne, określone w art. 7 ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721).

§ 9. Wpływy pieniężne z państwowych podatków gruntowych i dodatków samorządowych wraz z odsetkami za zwłokę i należnościami ewidencyjnymi mają urzędy gminne wносить do kas skarbowych bezpośrednio lub na ich konta w Pocztovej Kasie Oszczędności przynajmniej co dwa tygodnie, a w miarę zebrania znaczniejszej sumy powyżej 500 złotych, ze względu na bezpieczeństwo tych pieniędzy, bezzwłocznie.

Wnosząc do kas skarbowych uiszczone przez płatników sumy należności podatkowych, mają urzędy gminne dołączać deklaracje, w których wyszczególnią:

a) nazwę gminy, b) należności państwowe jako to:

- 1) sumę wpłaconą na poczet podatku gruntowego łącznie z dodatkami,
- 2) sumę wpłaconą tytułem odsetek i kar za zwłokę,
- 3) sumę należności ewidencyjnych,
- 4) dodatki samorządowe (do b1 i b2) w jednej sumie.

W razie przesyłki sum za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności należy dane powyższe wyszczególnić na odcinkach skarbowego blankietu nadawczego Pocztovej Kasy Oszczędności.

Sumy, zebrane w drugiej połowie grudnia każdego roku, ma urząd gminny wpłacić do kasy skarbowej nie przez Pocztową Kasę Oszczędności, lecz bezpośrednio w kasie skarbowej najpóźniej w dniu 31 grudnia.

§ 10. Po upływie terminu płatności tak pierwszej jak i drugiej raty podatkowej ma urząd gminny w sposób w gminie praktykowany, upomnieć płatników, którzy nie uiścili podatku, a następnie wdrożyć potrzebne kroki egzekucyjne przez własne organa (ustawa z dnia 31 lipca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721).

Przymusowe ściąganie podatku gruntowego wraz z oddzielnym dodatkiem od płatników, opłacających rocznie tytułem podatku gruntowego i oddzielnego dodatku kwotę powyżej 500 złotych należy do organów skarbowych.

§ 11. W razie przekroczenia przez urzędy gminne terminów ustanowionych w §§ 6, 9 i 10, inspektorat skarbowy komunikuje o tem starostwu w celu pociągnięcia winnych do odpowiedzialności za niewykonanie poruczonych czynności.

Gdy gmina w przeciągu jednego miesiąca po upływie terminu płatności nie wpłaci do kasy skarbowej przynajmniej $\frac{2}{3}$ należnych sum z tytułu podatku gruntowego oraz oddzielnego dodatku, a przypadających od płatników, opłacających rocznie poniżej 500 złotych, którym termin płatności nie został przez władze skarbowe odroczone lub spłata należności nie została rozłożona na raty, względnie umorzona — inspektorat skarbowy donosi o tem izbie skarbowej, wstrzymując jednocześnie wypłatę równoznacznych sum pobranych na rzecz odnośnej gminy wiejskiej dodatków do podatków państwowych, którą to kwotę izba skarbową może przełać na pokrycie niewpłaconego podatku gruntowego i oddzielnego dodatku, tudzież odsetek za zwłokę.

§ 12. Przypadające gminom 3% wynagrodzenia za pobór podatku gruntowego, obliczone tylko od sumy należności państwowych wpłacanych przez gminę do kasy skarbowej, zatrzymują zarządy gminne i wystawiają na nie osobne pokwitowania, które dołączają do deklaracji przy sposobności wnoszenia należności podatkowych do kas skarbowych.

W razie przesyłki pieniędzy za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności należy pokwitowanie na zatrzymane 3% wynagrodzenie przesłać równocześnie wnrost do kasy skarbowej.

Postanowienia ustępu czwartego art. 43 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) nie mają zastosowania w wypadkach powierzenia poboru podatku gruntowego zarządom gminnym, względnie wydziałowi powiatowemu.

§ 13. Kasa skarbową sprawdza w deklaracji prawidłowość podziału sum na należności pań-

stwowe i dodatki samorządowe, rozdziela te ostatnie na dodatek Tymczasowego Wydziału Samorządowego i dodatki komunalne, poczem rozdzielone sumy brutto wpisuje do dziennika pomocniczego. Nadto kasa skarbową sprawdza prawidłowość obliczenia 3% wynagrodzenia, zatrzymanego przez zarząd gminny i zapisuje wydatek w głównym dzienniku rozchodu w sumach skarbowych, dołączone zaś przez zarząd gminny pokwitowanie zastępować będzie asygnacje. Na pokwitowaniu zaznacza kasa skarbową dział, paragraf i pozycję budżetu (dział 6 § 10), na który przypada tego rodzaju wydatek, na deklaracji zaś uwidocznia sumę wynagrodzenia z wskazaniem pozycji głównego dziennika rozchodu.

Uskutecznione wpłaty zapisuje inspektorat skarbowy w księgach bierczych na podstawie otrzymanego dziennika pomocniczego z kasy skarbowej po uprzednim sprawdzeniu prawidłowości kwot.

§ 14. Z dniem 31 grudnia każdego roku urząd gminny zamyka ostatecznie konta poszczególnych płatników i przedkłada w ciągu dni 15-stu inspektoratowi skarbowemu obrachunek roczny (według wzoru F), dołączając indywidualne wykazy zaległości i nadpłat, gminną księgę bierczą, oraz dzienniki przychodowe.

§ 15. Przed swem zamknięciem rocznem (księgi D) inspektorat skarbowy porównuje wyrywkowo poszczególne pozycje gminnej księgi bierczej z gminnymi dziennikami, sprawdza, czy całoroczne sumy wpłat, wykazane w obrachunkach gminnych, są zgodne z dziennikami pomocniczymi kas skarbowych, czy końcowe zaległości i nadpłaty wyprowadzono prawidłowo, a w razie spostrzeżonych niedokładności ma wydać potrzebne zarządzenia.

Ściągnięcie zaległości, względnie odpisanie sum nieściągalnych, zarządzi inspektorat przy sposobności zwrotu gminie dziennika pomocniczego i gminnej księgi bierczej, po wykonaniu czynności wyszczególnionych w § 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 16. Naczelnik inspektoratu skarbowego jest uprawniony wezwać raz na trzy miesiące naczelnika gminy, by tenże w dniu oznaczonym przedłożył osobiście lub przez swego zastępcę gminną księgę bierczą i dziennik pomocniczy, w celu przejrzenia, stwierdzenia, czy odsetki za zwłokę obliczono prawidłowo i t. p.

Za czynność powyższą nie należy się naczelnikowi gminy żadne wynagrodzenie z funduszków państwowych.

Naczelnicy inspektoratów skarbowych, względnie delegowani urzędnicy skarbowi mają nadto prawo i obowiązek kontroli rachunkowej i kasowej organów gminnych, zajętych poborem podatków gruntowych i wydawania w tym przedmiocie potrzebnych zarządzeń.

O wszelkich skonstatowanych nadużyciach urzędów gminnych przy poborze podatków gruntowych inspektorat skarbowy zawiadomi niezwłocznie kompetentne władze lub sąd.

§ 17. Jeśliby gmina z uwagi na względy lokalne nie mogła przez własne organa pobrać podatku

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 5 z dnia 18 stycznia poz. 46.)

103.

OKÓLNIA I. D. P. O. 524/VII

w sprawie kart do gry „Mah-Jongg“.

Do wszystkich Izb skarbowych, do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) i do wszystkich Urzędów skarbowych I instancji, administrujących opłatami stemplowymi (podatkami) od kart do gry.

Celem uchylecia wątpliwości, nasuwających się podwładnym władzom skarbowym, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że karty do gry „Mah-Jongg“ wyrobu firmy „Ferdynand Piatnik“ we Wiedniu, które ukazały się w ostatnich czasach w handlu, podlegają opłacie stemplowej, przewidzianej w art. 1 ustawy z dn. 6 lipca 1920 r. w przedmiocie opłaty stemplowej od kart do gry (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 666) a na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego podatkowi, przewidzianemu w § 1 niem. ustawy o opodatkowaniu kart od gry z dn. 19 września 1919 r. (Dz. U. Rzeszy niem. str. 1643) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1046).

Wobec tego podlegają też wymienione karty opłacie na rzecz Polskiego Tow. Czerwonego Krzyża, przewidzianej w ustawie z dn. 6 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 561).

Za „talje“ przy wymienionej grze należy uważać komplet gry, składający się ze 144 kart.

Ministerstwo Skarbu wzywa władze skarbowe, aby odnośnie do kart, służących do gry „Mah-Jongg“ (firmy Piatnik ewentualnie wyrobu innych firm) czuwały pilnie nad stosowaniem obowiązujących przepisów w przedmiocie opłaty stemplowej (podatku) od kart do gry i aby w razie spostrzeżonych uchybień w tym kierunku postępowały z całą surowością.

Warszawa, dnia 20 stycznia 1925 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Werner*

w z. Dyrektora Departamentu.

Monopol tytoniowy.

104.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 grudnia 1924 r.

w sprawie ustalenia wzorów ksiąg poborowych sprzedawców wyrobów tytoniowych i prowadzenia tychże ksiąg.

Na podstawie art. 13, 33 i 62 z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) i w uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 20 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 285) zarządza się co następuje:

§ 1. Hurtownicy tytoniowi na całym obszarze Państwa obowiązani są prowadzić następujące księgi:

1. Księgę składową według wzoru A.
2. Księgę kontową detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych według wzoru B.

Na okładkach wymienionych ksiąg winny być uwidocznione:

- a) imię i nazwisko hurtownika tytoniowego,
- b) miejscowość,
- c) data i numer koncesji.
- d) data rozpoczęcia i zakończenia księgi.

Przychody w księdze składowej wpisywane winny być po stronie lewej, według wtórników wykonanych zamówień hurtowni w państwowych magazynach wyrobów tytoniowych. Wejście przychodu do księgi składowej nastąpić winno w dniu, w którym towar wpłynął do hurtowni tytoniowej.

Każda pozycja przychodu księgi składowej winna być udokumentowana wspomnianymi wtórnikami zamówień.

Po prawej stronie księgi składowej wpisywać mają hurtownicy tytoniowi rozchody hurtowni sumarycznie za każdy dzień.

W księdze kontowej detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych obowiązany jest hurtownik tytoniowy prowadzić osobne konta wszystkich sprzedawców detalicznych koncesjonariuszy sklepów tytoniowych, domowych sprzedawców wyrobów tytoniowych, ulicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych i t. p. pobierających wyroby tytoniowe w tej hurtowni jak również konta sklepu tytoniowego przy hurtowni.

W księdze powyższej, w każdym poszczególnym koncie winny być wpisywane kolejno wszystkie pobory odnośnego detalicznego sprzedawcy.

Z końcem każdego miesiąca i księgę składową i konta detalicznych sprzedawców w księdze kontowej należy zamknąć i wprowadzić sumy przychodu i rozchodu księgi składowej oraz sumę przychodu każdego detalicznego sprzedawcy w księdze kontowej.

Księgi poborowe i kontowe winny być w zasadzie prowadzone odrębnie na każdy rok kalendarzowy. Z końcem każdego roku kalendarzowego przeprowadzać będą organa kontroli skarbowej inwenturę zapasów wyrobów tytoniowych w hurtowniach tytoniowych i po zgodzeniu stanu zapasu z księgą składową i kontową wpisywać będą uzgodniony zapas jako pierwszą pozycję przychodu w księdze składowej na rok następny.

§ 2. Detaliczni sprzedawcy wyrobów tytoniowych na całym obszarze Państwa prowadzić będą „Książkę poborową“ (zawierającą jedynie przychody wyrobów tytoniowych) według wzoru B (księga kontowa z dodaniem dodatkowej rubryki „Potwierdzenie poboru przez hurtownię tytoniową“).

Na okładce książki poborowej winny być uwidocznione:

a) imię i nazwisko detalicznego sprzedawcy i miejscowość, w której wykonywana jest sprzedaż,

b) data i numer koncesji,

c) rodzaj detalicznej sprzedaży,

d) hurtownia tytoniowa, do której jest stałe przydzielona odnośna detaliczna sprzedaż wyrobów tytoniowych. (Ostatnie oczywiście tylko na obszarach Państwa, w których zorganizowane zostały rejonowe hurtownie tytoniowe).

Pobory detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych wpisywać będą do książek poborowych hurtownicy tytoniowi, stwierdzając każdorazowy pobór własnoręcznym podpisem względnie podpisem swego zatwierdzonego zastępcy.

W wypadkach, gdy wyroby tytoniowe z hurtowni zostaną wysłane koleją, pocztą i t. p. pozycję przychodu w księdze poborowej wpisywać będą sami detaliczni sprzedawcy, hurtownicy zaś tytoniowi stwierdzać będą co miesiąc zgodność przychodów księgi poborowej detalistów z księgą kontową.

Oprócz wpisywania poborów do książek poborowych detalicznych sprzedawców, sporządzać będą hurtownicy tytoniowi przy każdorazowym wydawaniu wyrobów tytoniowych detalicznemu

sprzedawcy, w 2 egzemplarzach „zestawienia sort tytoniowych“ według wzoru C. W zestawieniu powyższym wpisywane mają być odrębnie wszystkie gatunki (sorty) wyrobów tytoniowych z wyszczególnieniem ich ilości, bez podawania cen.

Jeden egzemplarz zestawienia otrzymuje detaliczny sprzedawca wyrobów tytoniowych dla udokumentowania odnośnej pozycji księgi poborowej, drugi zaś egzemplarz zatrzymuje hurtownik tytoniowy dla udokumentowania odnośnej pozycji księgi kontowej.

§ 3. Przewidziane w §§ 1 i 2 niniejszego rozporządzenia księgi składowe, kontowe i zestawienia sort tytoniowych obowiązane są prowadzić również instytucje spółdzielcze, które otrzymały koncesje na rozdział wyrobów tytoniowych po myśli § 4 rozporządzenia z dnia 20 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 285).

§ 4. Księgi składowe i kontowe hurtowni oraz książki poborowe detalistów winny być paginowane i parafowane przez najbliższy organ kontroli skarbowej.

Wpisy do powyższych ksiąg, jak również do zestawień sort tytoniowych muszą być wyraźne i czytelne i wolno je skutecznie tylko atramentem lub ołówkiem atramentowym.

Zakończone księgi obowiązani są hurtownicy tytoniowi i detaliczni sprzedawcy wyrobów tytoniowych przechowywać u siebie przez przeciąg trzech lat, licząc od daty ich zakończenia.

§ 5. Sprzedawcy wyrobów tytoniowych, niestosujący się do postanowień niniejszego rozporządzenia lub prowadzący księgi w sposób fałszywy będą karani przez władzę skarbowe po myśli art. 33 ustęp 2 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski*

(Dz. U. R. P. Nr. 7, z dnia 23 stycznia 1925 r., poz. 53).

Wzór C (zestawienie sort tytoniowych).

Hurtownia tytoniowa № .....

№ .....

w .....

Zestawienie sort tytoniowych, sprzedanych
detalicznemu sprzedawcy.

(Imię i nazwisko, miejscowość)

Nazwa wyrobu (sorta)	I l o ś ć					U w a g a
	papierosów	cygar	tytoniu krajowego	tabaki	tytoniu do żucia	
Razem . . .						

Data

Podpis hurtownika tyton.

105.

ROZPORZADZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 stycznia 1925 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów
tytoniowych.

Na podstawie art. 17 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) zarządza się co następuje:

§ 1. Począwszy od dnia 1 lutego 1925 roku ustanawia się następujący cennik detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych:

I. Cygara.

Za sztukę:

1) Grupa I. Flores Mexicanas, Gaudeamus, Honesta, Plantador, Pro Patria, Santos, Diaz Senator . . . po	1 zł. 00 gr.
2) Grupa II. Antonio, Gomez, El Aliento, Flor de Sala, Flor de Ildefonso, Poderosa . . . po	90 „
3) Grupa III. Angela, Colono, Comerciales, Documento, Don Ricardo, El Naviero, Flor Importa, Gloria, Gran Comercio, Halina, Hansa, Helena, Henry Coral, La Importa, Mia Cara, Perla de Mayari, Salutaris . . . po	75 „
4) Grupa IV. Corona, El Tropo, Estrella, Flor Fina, Flor de Tibera, Hawanna, Książę Poniatowski, La Bondad, La Femina, La Guarda, Legitimos, Norma, Presidentes, Royales, Saludo, Superiores . . . po	60 „
5) Grupa V. Andalusia, Arosa, Asunto, Baronesse, Belweder, Beethoven, Elegantes, El Orden, Emperador, Excellentes, Experte, Flor de Santiago, Flor de Severa, St. Hubertus, Juan-	

nitta, La Vora, Margot, Nelusco, Negritas, Oriental, Rajah, Royal Peer, Reverencia, Rossilla, Santa Noche, Soerabaya, Sport, Suprema, Tempi passati, Tosca . . . po

45 gr.

6) Grupa VI. Coronas, Brytani-ka, El Navalla, Fata Morgana, Felicitas, Fine Aroma, Furore, Liberty, Orzeł Biały, Reina Chica, Wawel . po

35 „

7) Grupa VII. Brilantes, Broadway, Capitano, Clarissa, Fanchon, Força, Garçon, Hermanos, Hidalgo, Imperiales, Libella, Linda, Marca Perfecta, Marion, Ministro, Mona Lisa, Morena, Non plus ultra, Original, Palo, Perfectos, Pompei, Preciosa, Reclamo, Servitas, Trabuco, Zandblad . . . po

30 „

8) Grupa VIII. Atlante, Blondina, Bławat, Casa Real, Ciematis, El Pagado, El Protector, Estado, Gracias, Kuba, La Flor, La Sobrinas, Le Zouave, La Rosa, Lucretia, Lydia, Mariette, Ramillette, Róża, Speciales, Sylphide, № 311 . . . po

25 „

9) Grupa IX. Bouquets, Caecilia, Certificado, Coquetas, Excellent, Escellent Ideales, Ilse, Intimo, La Finenza, Mon plaisir, Regina, Trabucillos . . . po

20 „

10) Grupa X. Deliciosas, Divinos, En tout cas, Portorico, Romeo, № 300, № 500 . . . po

16 „

11) Grupa XI. Borneo imported, Comme il faut, Mieszane zagraniczne, Praeciosas, Regalia . . . po

12 „

12) Grupa XII. Exquisitos, Havanillos . . . po

10 „

13) Grupa XIII. Cabinettes, Exotica, Favorit, Piccolo, Noblesse, Patentes, Princesas, Privilegio . . . po

8 „

II. Papierosy.

Za sztukę:

1) Kairo . . . po	10 gr.
2) Sfinks . . . po	8 1/2 „
3) Dames . . . po	7 1/2 „
4) Kalif . . . po	7 „
5) Ariston, Luksus, Optima, Panni . . . po	6 „
6) Balet, Elite, Egipskie, Kaik-Dzi, Maden, Obstalunkowe, Sapho po	5 „
7) Five o'clock, Morus . . . po	4 1/2 „
8) Carlton, Ergo, King, Medjum, Monaco, Polonia, Rex . . . po	4 „
9) Beau Monde, Fervor, Jaka, Jalta, Kadi, Kiejstut, Klub, Mekka, Mery, Non plus ultra, Ottoman, Piccolo, Prezydent, Sejmowe, Seraj, Splendid, Smakosz, Tatry . . . po	3 1/2 „
10) Beduin, Delice, Era, Grand Prix, Grubas, Kolega, Laferme № 6, Mimi, Mursal, Oficerskie, Pandeli, Pogoń, Płaskie, Plaisir, Runo, Salut, Selamluk, Sport, Warszawskie . . po	3 „

11) Alma, **Avanti**, Box, Boy, Cow-boy, Daisy, **Damskie**, Dukat, Giewont, Golf, Kawala, Lwowianka, **Markiza**, Palma, Poker, Sefer Basza № 80 po

12) Bajadera, **Caporal**, Dekret, Express, Hanum, Kotti, Kurjer, **Lech**, Luna, Mazur, Nora, **Orzeł**, Osman, Polo, Polskie, Reforma, Rekord, **Witold**, Wiwat . . . . . po

13) Arax, Aromatica, Aromatica I, Cud, Echo, Japonka, Junak, Kibari, Lady Chic, Miljonówka, Nazir, Orient, Reklama, Silva, Skaut, Smaczne, Stoleczne, Tryumf, Wojtek . . . . . po

14) Yankes, Noblesse, **Radio**, **Wiśła** . . . . . po

15) **Sokoły**, Wanda . . . . . po

III. Tytonie.

a) do papierosów.

	Za 1 kg.
1) Kir	70 zł.
2) Ksanti	60 „
3) Najprzedniejszy Sułtański	50 „
4) Arta, Najprzedniejszy Macedoński	40 „
5) Adonis, Dubec, Korana, Kwiat Jaka, Pasza, Perła Wschodu, Selim, Turecki Sтамбул	35 „
6) Najprzedniejszy Turecki	32 „
7) Arabski, Cavalla, Drama, For Gentelmans, Jałta, Majkop, Monokl, Narghille, Zamkowy, Zorza	28 „
8) Przedni Turecki	24 „
9) Amatorski, Aroma, Bułgarski, Grecki, Express, Favoryt, Janosik, Królewski, Monopol. Średni Turecki, Wschodni	20 „
10) Kresowy	16 „
11) Machorka	7 „
12) Krajowy	4 „
13) Żyłka	4 „

b) do fajki.

14) Kapitan	28 „
15) Benissimo, Bukiet, Bravo, Fajstysta, № 18, № 30, Przedni fajkowy	10 „
16) Kapral, Wiarus, Zwyczajny fajkowy	8 „
17) Presówka śląska	5 „ 60 gr.

IV. Tabaka do zażywania.

Za 1 kg.

1) Przednia, Wirgińska ciemna, Wirgińska jasna, Tabaka zdrowia	5 zł.
2) Kowieńska, Pomorska ciemna, Pomorska jasna, Rosyjska, Zwyczajna	3 „

V. Tytoń do żucia.

1) Tytoń do żucia w laskach i rolkach	12 zł.
---	--------

U w a g a: 1) Wyroby z wyjątkiem cygar, których nazwy nie zostały podkreślone, do wyczerpania zapasów.

2) Ceny wyrobów b. prywatnych fabryk, dopuszczonych do obrotu do dnia 15 lutego

Za sztukę:

2 1/2 gr.

2 „

16/10 „

1 1/2 „

1 „

1925 r. t. j. oklejonych opaskami monopolowymi (bänderolami) pozostają niezmiennione i winny być sprzedawane podług cennika z dnia 27 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 137, poz. 1150), chociażby ich nazwy były identyczne, z wymienionymi w niniejszym cenniku.

§ 2. Zapasy wyrobów tytoniowych, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą we wszystkich miejscach sprzedaży tychże wyrobów (hurtowniach, sklepach detalicznych i t. p.), a których cena została niniejszem rozporządzeniem podwyższona (cygara: Książę Poniatowski, Hawanna, Belweder, Brytanika, Trabuko, Kuba, Portoriko, Mieszane zagraniczne; papierosy: Cow-boy, Orzeł; tytoń: Kir, Ksanti, Najprzedniejszy Sułtański, Średni turecki, Kresowy, Machorka, Przedni fajkowy, Kapral, Wiarus, Zwyczajny fajkowy, Presówka; tabaka do zażywania: Przednia, Wirgińska ciemna i jasna, Tabaka zdrowia, Kowieńska, Pomorska ciemna i jasna, Rosyjska, Zwyczajna: tytoń do żucia), jak również przesyłki tychże wyrobów tytoniowych, które podług dokumentów przewozowych, wysłane zostały przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i w tym dniu lub po tym terminie zostaną podjęte przez odbiorców, podlegają dodatkowej dopłacie na rzecz Polskiego Monopolu Tytoniowego w wysokości różnicy między dotychczasową ich ceną, a ceną ustanowioną niniejszem rozporządzeniem.

§ 3. Zapasy wyrobów tytoniowych, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą we wszystkich miejscach sprzedaży tychże wyrobów, a których cena została niniejszem rozporządzeniem obniżona (cygara: Wawel; papierosy: Radio; tytoń: Żyłka), jak również przesyłki tychże wyrobów tytoniowych, które według dokumentów przewozowych wysłane zostały przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i w tym dniu lub po tym terminie zostaną podjęte przez odbiorcę, podlegają bonifikacji ze strony Polskiego Monopolu Tytoniowego na rzecz sprzedawców w wysokości różnicy między dotychczasową a nową ceną tychże wyrobów.

§ 4. Podstawę dla ustalenia ilości i gatunków zapasów wyrobów tytoniowych, podlegających w myśl § 2 niniejszego rozporządzenia dodatkowej dopłacie względnie w myśl § 3 niniejszego rozporządzenia bonifikacji, stanowić będą przedłożone przez sprzedawców zgłoszenia zapasów oraz urzędowe zbadanie zapasów przez organa skarbowe.

Dodatkową dopłatę monopolową z uwzględnieniem właściwego rabatu, ustaloną na podstawie protokołu, sporządzonego przez organa kontroli skarbowej względnie w braku tegoż, na podstawie zgłoszenia, obowiązany jest sprzedawca bezwzględnie a w każdym razie nie później, jak do 15 lutego 1925 r. uiszczyć w Pocztowej Kasie Oszczędności na rachunek Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego Nr. 30200 i donieść o tem właściwej dyrekcji okręgu skarbowego względnie właściwemu urzędowi akcyz i monopolów państwowych, przedkładając poświadczenie złożenia

w Pocztowej Kasie Oszczędności, oraz egzemplarz zgłoszenia. W razie, gdyby ustalona i zapłacona przez sprzedawcę dopłata nie odpowiadała wysokości, którą ustala władze skarbowe, winien jest sprzedawca bezzwłocznie po zawiadomieniu dopłacić różnicę.

Wysokość bonifikacji, przysługującej sprzedawcom po myśli § 3 niniejszego rozporządzenia, ustala właściwe dyrekcje okręgu skarbowego względnie urzędy akcyz i monopolów państwowych, a to na podstawie zgłoszeń, przedłożonych przez sprzedawców i urzędowego zbadania zapasów przez organa kontroli skarbowej, które winni są sprzedawcy przesłać właściwej dyrekcji okręgu skarbowego względnie właściwemu urzędowi akcyz i monopolów państwowych, najpóźniej do dnia 8-miu po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

O wysokości przyznanej sprzedawcom hurtowym bonifikacji przy uwzględnieniu właściwego rabatu sprzedaży zawiadomienia odnośnie władze skarbowe interesowanych, oraz właściwy państwowy magazyn wyrobów tytoniowych, jako miejsce poboru, który przy najbliższym poborze wyrobów tytoniowych przez danego hurtownika zaliczy przyznaną bonifikację na jego dobro.

O wysokości przyznanej sprzedawcom detalicznym względnie innym narówni z nimi stojącym miejscom sprzedaży, bonifikacji, zawiadomienia odnośnie władze skarbowe interesowanych, których rzeczą będzie podjąć przyznaną im bonifikację, w stałym miejscu poboru wyrobów (hurtowni lub w państwowym magazynie wyrobów tytoniowych ewentualnie fabryce) za przedłożeniem zawiadomienia. Państwowe magazyny wyrobów tytoniowych uwzględnią przyznaną bonifikację przy najbliższym poborze, hurtownie zaś wypłacą bonifikację gotówką, przedkładając ze swej strony zawiadomienie państwowemu magazynowi wyrobów tytoniowych celem uwzględnienia jej przy najbliższym poborze wyrobów tytoniowych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1925 r.

Minister Skarbu:

(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 29.I 1925 r. Nr. 9, poz. 66).

Monopol spirytusowy.

106.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 stycznia 1925 r.

w przedmiocie opłaty dodatkowej od zapasów spirytusu do celów domowo-leczniczych.

Na zasadzie art. 99 ust. z d. 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 756) i w uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 1037) zarządza się co następuje:

§ 1. Zapasy spirytusu rozlane w butelki i przeznaczone na cele leczniczo-domowe, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego znajdować się będą w fabrykach wódek, rozlewniach spirytusu i handlach uprawnionych do sprzedaży spirytusu a były sporządzone przed 1 stycznia 1925 r., podlegają dodatkowemu opodatkowaniu w wysokości 77 zł. od 1 hl. 100%, niezależnie od opodatkowania w wysokości 91 zł. oznaczonego w § 5 rozporządzenia z dnia 27 grudnia 1924 r.

§ 2. Po uiszczeniu całkowitej dodatkowej opłaty w wysokości 168 zł. od 1 hl. spirytusu posiadacze zapasów tegoż, wymienieni w § 1 niniejszego rozporządzenia, są uprawnieni do rozsprzedaży tych zapasów, osobom uprawnionym do kupna.

§ 3. Wydawanie uprawnień do zakupu spirytusu na cele leczniczo-domowe pozostaje aż do odwołania w kompetencji właściwych władz w trybie dotychczasowym.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 29.I 1925 r. Nr. 9, poz. 69).

107.

OKÓLNIK l. 1590/D. A. M. - W. a.

w sprawie przerobu spirytusu po cenach znizowanych.

Do Izb Skarbowych — Wydział IV i do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — Wydz. Skarb. w Katowicach.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z 27.XII 1924 r. (Dz. Ustaw Nr. 116 poz. 1037) ustalono ceny znizowane na spirytus skażony i nieskażony a przeznaczony do celów technicznych i przemysłowych. Ta niższa ma na widoku poparcie Krajowej Wytwórczości wyrobów opartych na spirytusie, jako na materiale podstawowym a napotykającej silną konkurencję zagranicy, gdzie przerabia się spirytus bądź nieopodatkowany, bądź po niskich cenach monopolowych. Stwarzając tak pomyślne warunki dla rzeczonoego przemysłu należy jednak postawić go w takie ramy, które dawałyby rękojmię obrony Skarbu przed nadużyciami w wytwórniach z ujmą dla interesów monopolu. Obrona Skarbu winna znaleźć wyraz z jednej strony w ostrożnem załatwianiu próśb o uprawnienia do pobierania spirytusu po cenach znizowanych, — z drugiej zaś strony — w ścisłej a celowej kontroli przerobu spirytusu w uprawnionych do tego wytwórniach.

Wydawanie odnośnych uprawnień zleca się Izbie Skarbowej (Śląskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu); Ministerstwo Skarbu zastrzega sobie jedynie udzielanie uprawnień na pobieranie spirytusu do masowego wyrobu lekarstw, tudzież na potrzeby wojska.

Przy udzielaniu odnośnych zezwoleń należy ściśle badać rozmiary zapotrzebowania na spirytus, tudzież moralne kwalifikacje wytwórców i korzystać przy tem z referencji patentów zasięgając opinii, bądź izb przemysłowych, bądź związków wytwórców, bądź korzystając z innych wiarygodnych źródeł informacji. Wydając odnośne zezwolenia do odwołania, należy odpis zezwolenia przysyłać Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego do wiadomości.

Kontrola przerobu spirytusu po cenach niższych powinna obejmować następujące momenty:

1) Zarządy wytwórni mają meldować właściwemu inspektorowi Kontroli Skarbowej lub urzędnikowi przez niego wskazanemu o każdym otrzymanym transporcie spirytusu, pobranego po cenie niższej.

2) Powiadomiony Organ Kontroli sprawdzi niezwłocznie transport nadeszły do wytwórni, stwierdzając zgodność tegoż z dowodami przewozowymi. O ile by przy tem okazały się zaniki nieusprawiedliwione (rozp. M. S. 11. IV 22 Dz. Ustaw Nr. 84 p. 290), muszą być opłacone należnością w wysokości różnicy między ceną spirytusu do wyrobu wódek gatunkowych a ceną nabycia badanego spirytusu.

Należność za zaniki należy uiścić na rzecz Dyr. P. M. S. w ciągu trzech dni od wydania odnośnego nakazu płatniczego, a dowód wpłacenia zachować przy książce wytwórni na przychód i rozchód spirytusu.

3) Cały otrzymany transport czystego spirytusu może być w obecności kontrolującego organu skarbowego zaprawiony domieszkami, jakich używa się przy jego przerobie w wytwórni, i w takim razie spirytus oddaje się jednocześnie do dyspozycji wytwórcy. Jeśli warunki produkcji wymagają, aby część spirytusu pozostała w stanie czystym do późniejszego przerobu, władza skarbową I instancji winna zarządzić, aby taki spirytus trzymano pod zamknięciem urzędowym organu kontrolującego, który będzie wydawał spirytus do przerobu porcjami, podlegającymi częściowemu skażeniu w jego obecności jak wyżej.

4) Moc wody kolońskiej, pachnidła, eliksirów i tym podobnych wyrobów sporządzonych na spirytusie nie powinna być niższa od 60° Tr. Materjały fryzjerskie, bielidła płynne i t. p. wyroby, które nadają się do użytku tylko przy niższej zawartości alkoholu, mogą posiadać moc poniżej 60° Tr.

5) Za ogólne cechy wyrobów kosmetycznych należy uważać: zapach szczególny, smak nieprzyjemny i zawartość domieszek, które nie dają się pogodzić z wyrobem wódki np. mydła, gliceryny, ciał stałych i t. p. Przy skłóceniu tych wyrobów z równą objętością wody winno otrzymać się płyn mętny barwy mlecznej.

6) W wypadkach gdy wzrokiem, powonieniem ani smakiem nie można określić charakteru badanych wyrobów, należy je zbadać w pracowni chemicznej.

7) Wytwórnie przerabiające spirytus po cenach niższych, winny prowadzić dwie księgi według wzoru załączonego do rozp. M. S. z 28 II 1922 L. 1961, a to księgę magazynową i księgę

produkcyjną dla ewidencji rozchodu przetworów spirytusowych.

8) Wyniki rewizji miesięcznych organów dozoru, należy zapisywać w księgach przez całą ich szerokość. Ujawnione przy rewizji nieusprawiedliwione zaniki przewyższające 1/4% od pozostałości podlegają opłacie należnością monopolową jak w p. 2.

9) Wytwórnia powinna posiadać niezbędne miary litrowe i przyrządy do kontroli według wskazówek urzędu I instancji.

10. Izba Skarbowa może zarządzić dodatkowe środki kontroli, jeśli okoliczności i warunki produkcji tego będą wymagały w interesie Skarbu. Zarządzenia takie mają jednak unikać nadmiernej zaostrzeń, zbytnio krępujących swobodę ruchu wytwórcy.

Izby Skarbowe zechcą wpajać przy sposobności wytwórcom, że ściśle stosowanie się do ich wymagań leży w ich własnym interesie, albowiem ujawnienie nadużyć w wytwórniach, nie tylko pociągnie za sobą pozbawienie ich udzielonych uprawnień, ale może nawet spowodować całkowitą zmianę polityki spirytusowej, pozbawiającą odnośny przemysł tych korzyści, jakie daje mu niska cena materiałów przetwórczych.

Warszawa dnia 27 stycznia 1925.

Za Ministra Skarbu:

(-) Dr. Glowacki
Dyrektor Departamentu.

Podatki konsumcyjne.

108.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 grudnia 1924 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. w przedmiocie obrotu sztucznymi substancjami słodkimi.

Na mocy § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. w sprawie ujednostajnienia przepisów o wyrobie, sprzedaży i używaniu sztucznych substancji słodkich (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 1056) zarządza się co następuje:

1. Przepisy ogólne.

§ 1. Sztucznymi substancjami słodkimi w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 1056) są wszelkie związki chemiczne mogące służyć do słodzenia pokarmów lub napoi, lecz nie posiadające własności odżywczych cukru. Do związków takich posiadających zwykle znacznie wyższą słodycz, niż cukier trzcinowy lub buraczany, należy:

1) sacharyna bez względu na nadawaną jej nazwę (jak np. sacharol, sacharynol, eukerina, kristaloza i t. p.), dalej

2) duleyna, glucyna i inne.

Przepisy wydane o sztucznych substancjach słodkich dotyczą również i tych związków chemicznych, które jak np. kwas ortosulfobenzoesowy mogą być za pomocą łatwych działań przetworzone na sacharyne lub zbliżone do niej sztucznie substancje słodkie.

§ 2. Przedmiotem handlu i wogóle obrotu na obszarze Rzeczypospolitej mogą być tylko te sztuczne substancje słodkie, które zostaną przez Ministerstwo Skarbu wyraźnie dopuszczone do obrotu na całym obszarze Rzeczypospolitej lub na części tegoż.

§ 3. Sztuczne substancje słodkie mogą być zasadniczo używane tylko do celów leczniczych i do badań naukowych.

§ 4. Na czas przejściowy jednak dozwala się aż do odwołania używania sztucznych substancyj słodkich do sładzenia napojów i pokarmów wyłącznie na użytek własny (domowy). Używanie ich do sładzenia produktów spożywczych lub napojów sprzedawanych względnie przeznaczanych na handel jest bezwarunkowo wzbronione.

Uwaga: Wszelkie produkty spożywcze lub napoje znajdujące się w lokalu handlowym należy uważać za przeznaczone na handel.

§ 5. Na prowadzenie handlu takimi artykułami czy to wyprodukowanymi na obszarze Rzeczypospolitej, czy też sprowadzonymi z zagranicy potrzebne jest pozwolenie władz skarbowych, a mianowicie:

1) na hurtowy handel sztucznymi substancjami słodkimi, jako też na sprowadzanie ich z zagranicy, względnie z obszaru w. m. Gdańska, potrzebne jest pozwolenie Ministerstwa Skarbu,

2) na drobną sprzedaż udzielają pozwolenia właściwe izby skarbowe.

§ 6. Pozwolenia na prowadzenie fabryki względnie na sprzedaż sztucznych substancyj słodkich gaśnie:

1) wskutek upływu czasu, na który opiewało,

2) wskutek zrzeczenia się go przez uprawnionego,

3) wskutek śmierci uprawnionego,

4) wskutek odebrania go przez właściwe władze skarbowe,

§ 7. Pozwolenie należy odebrać:

1) jeżeli uprawniony do wyrobu względnie handlu sztucznymi substancjami słodkimi nie spełnia obowiązków nałożonych nań przez niniejsze przepisy lub rozporządzenia władz skarbowych, a zwłaszcza jeżeli uprawnienie do handlu odstąpił drugiej osobie,

2) jeżeli zajdą okoliczności przewidziane w § 43 niniejszego rozporządzenia.

§ 8. Wyrób sztucznych substancyj słodkich, jako też handel i wogóle wszelki obrót temi artykułami podlega przedewszystkiem nadzorowi władz i organów skarbowych.

§ 9. Przestrzeganie zakazu używania sztucznych substancyj słodkich do wyrobów produktów spożywczych i napojów, jako też zakazu nielegalnego handlu należy zarówno do władz skarbowych, jak i władz bezpieczeństwa publicznego.

§ 10. Kontrola skarbową ma prawo wstępu o każdej porze w czasie trwania fabrykacji względnie w czasie wykonywania sprzedaży sztucznych substancyj słodkich do wszelkich lokali, w których się wyrabia, przechowuje względnie sprzedaje powyższe artykuły.

§ 11. Za miejsce wyrobu należy uważać nie tylko te lokale, w których się faktycznie wyrabia sztuczne substancje słodkie, ale również wszelkie lokale, połączone z powyższymi ubikacjami.

§ 12. Każdy transport sztucznych substancyj słodkich na obszarze Rzeczypospolitej musi być pokryty przepisaniem dokumentami t. j. o ile pochodzi z krajowej fabryki sztucznych substancyj słodkich lub składów skarbowych — świadectwem przewozowym wydanym przez właściwą kontrolę skarbową; o ile zaś pochodzi z koncesjonowanych hurtowni sacharyny — dublikatem zamówienia, potwierdzonym przez hurtownię. Transporty sztucznych substancyj słodkich przewożone z obszaru w. m. Gdańska muszą być pokryte pozwoleniem Ministerstwa Skarbu.

§ 13. Wszelkie protokoły sporządzone z powodu naruszenia przepisów o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, transporcie i wogóle o obrocie sztucznymi substancjami słodkimi mają być kierowane do właściwego urzędu akcyz i monopolów państwowych (D. O. S.), który je rozpatruje i w miarę uznania albo uzupełnia dochodzenia i sam je rozstrzyga lub też, o ile rozstrzygnięcia sprawy nie leży w jego kompetencji, odstępuje sprawę właściwej władzy skarbowej lub właściwemu sądowi.

§ 14. Rok sprawozdawczy dla fabryk wyrabiających sztuczne substancje słodkie, tudzież dla przedsiębiorstw sprzedających takowe liczy się od 1 stycznia do 31 grudnia włącznie.

§ 15. Zkońcem każdego roku sprzedawczego obowiązana jest każda fabryka, jako też każdy posiadający uprawnienie na prowadzenie handlu sztucznymi substancjami słodkimi na obszarze Rzeczypospolitej przedkładać przełożonemu urzędowi akcyz i monopolów (D. O. S.) treściwe i wyczerpujące sprawozdanie o wyrobie i obrocie względnie tylko o obrocie sztucznych substancyj słodkich.

II. O fabrykach, wyrabiających sztuczne substancje słodkie.

§ 16. Podania o zezwolenie na urządzenie fabryki sztucznych substancyj słodkich czy to samoistnej, czy też przy istniejącej już fabryce chemicznej, należy składać do właściwego urzędu akcyz i monopolów (D. O. S.).

W podaniach tych należy wymienić następujące szczegóły:

a) miejsce i dokładny opis fabryki, jej urządzenia i sposób wyrabiania sztucznych substancyj słodkich (w 3 egzemplarzach),

b) nazwę wyrabiać się mających sztucznych substancyj słodkich,

c) ich skład chemiczny,

d) skąd mają być sprowadzane surowce względnie półprodukty i jakie,

e) przypuszczalną produkcję dobową, miesięczną i roczną,

f) czy fabrykacja będzie prowadzona przez cały rok bez przerwy przez wszystkie dni robocze, czy też z przerwami i jakimi.

Do prośby należy dołączyć dokładny plan fabryki w trzech egzemplarzach z uwidocznieniem w nim rozmieszczenia maszyn i przyrządów potrzebnych do fabrykacji sztucznych substancyj słodkich, pomieszczenia na przechowanie surowców względnie półfabrykatów, lokali na odważanie i przechowanie gotowych produktów, na kancelarię dla kontroli skarbowej, tudzież na ewentualne pomieszczenie dla tejże kontroli.

§ 17. Fabrykant powinien podać urzędowi akcyz i monopolów imię i nazwisko technicznego kierownika fabryki i jego zastępcy względnie osoby, która w czasie nieobecności wyżej wymienionych będzie obowiązana do udzielania wyjaśnień władzom i organom skarbowym tudzież złożyć oświadczenie pisemne w formie prawem przepisanej, że dozwoli kontroli skarbowej, jako też delegatom władz skarbowych korzystać bezpłatnie z laboratorjum fabrycznego celem przeprowadzenia badań dla celów skarbowych, tudzież z pomieszczeń na kancelarię i na mieszkanie dla kontroli skarbowej, wreszcie, że obowiązuje się pokryć policzone mu przez władzę skarbową koszt utrzymania kontroli skarbowej dla fabryki sacharyny.

§ 18. Urząd akcyz i monopolów sprawdzi i w razie potrzeby uzupełni załączone do podania opisane fabryki wraz z urządzeniem na podstawie przedłożonego planu sytuacyjnego.

Jeden egzemplarz tego ma być przechowywany w kancelarii fabryki i ma być tam każdej chwili dostępny dla kontroli skarbowej, drugi zaś egzemplarz ma być przechowywany przy aktach koncesyjnych znajdujących się w urzędzie skarbowym akcyz i monopolów.

§ 19. Co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem fabrykacji obowiązany jest fabrykant donieść pisemnie właściwemu urzędowi akcyz i monopolów (D. O. S.).

1) dzień i godzinę rozpoczęcia fabrykacji sztucznych substancyj słodkich,

2) długość trwania zamierzonego okresu fabrykacyjnego,

3) ilość i rodzaj przerobić się mających surowców względnie półproduktów, jako też

4) ilość i rodzaj uzyskać się mających gotowych produktów.

§ 20. Wszelkie zmiany tak w rozmieszczeniu, jako też w urządzaniu fabryki mogą być dokonywane jedynie za wiedzą i zezwoleniem Ministerstwa Skarbu.

O zmianie w kierownictwie fabryki, jako też w fabrykacji (§ 19) należy zawiadomić do 24 godzin urząd akcyz i monopolów (D. O. S.).

§ 21. Wyrób sztucznych substancyj słodkich, ich oddawanie do składu, obliczanie i wydawanie ze składu, jako też wyrób ich opakowań odbywa się pod ścisłym dozorem kontroli skarbowej.

Okna w salach przeznaczonych na odważanie i przechowanie gotowych wyrobów muszą

być zaopatrzone w siatki druciane i ubezpieczone przez kontrolą skarbową.

§ 22. W razie prowadzenia pracy w jednym tylko z pomieszczeń przeznaczonych np. do wyrobu, odważania lub przechowania sztucznych substancyj słodkich, inne pomieszczenia winny być zamknięte i opieczetowane pieczęcią kontroli skarbowej.

Wejście do tych pomieszczeń dla osób obcych bez zezwolenia tejże kontroli jest wzbronione.

§ 23. W czasie przerwy pracy w fabryce wszystkie pomieszczenia mają być zamknięte i opieczetowane pieczęcią kontroli skarbowej. Wejście do nich w tym czasie dozwolone jest jedynie w obecności kontroli skarbowej.

§ 24. Fabrykant sztucznych substancyj słodkich obowiązany jest do prowadzenia następujących ksiąg i zapisków:

a) księgi surowców względnie półfabrykatów z kontem przychodu (ilość sprowadzonych względnie wytworzonych surowców) i kontem rozchodu (ilość surowców użytych do wyrobu sztucznych substancyj słodkich),

b) księgi produkcji z uwidocznieniem w niej ilości użytych surowców na wyrób sztucznych substancyj słodkich, tudzież poszczególnych stadiów fabrykacji,

c) księgi uzyskanych gotowych fabrykatów względnie równorzędnych związków chemicznych również z kontem przychodu i rozchodu.

d) wykazy osób i instytucyj uprawnionych przez władze skarbowe do poboru sztucznych substancyj słodkich wprost z fabryki,

e) wykazu osób zatrudnionych przy fabrykacji sztucznych substancyj słodkich.

§ 25. Księgi od a) --c) zamykane są tygodniowo i stronicami; wszystkie księgi i wykazy przechowuje się w fabryce przez lat pięć (5) do użytku władz skarbowych.

§ 26. Sprowadzane do fabryki przesyłki surowców, półfabrykatów lub gotowych wyrobów sztucznych substancyj słodkich muszą być odbierane w obecności kontroli skarbowej, wciągnięte na przychód do księgi wymienionej pod a). Do księgi tej dołącza się wszelkie dokumenty celne, tudzież zezwolenie Ministerstwa Skarbu, za którym przesyłka przyszła do fabryki.

§ 27. Gotowe produkty (sztuczne substancje słodkie) mają być przeniesione z miejsca wyrobu do składu, gdzie się je w obecności kontroli skarbowej odważa i odlicza, zapisując wagę i ilość tychże do księgi uzyskanych gotowych fabrykatów (24 c) na przychód.

§ 28. Pakowanie zważonych sztucznych substancyj słodkich w pudełka, słoiki i t. p. tj. w opakowanie przeznaczone do handlu odbywa się również pod dozorem kontroli skarbowej.

§ 29. Na każdym opakowaniu sztucznych substancyj słodkich przechowywanem w magazynie gotowych wyrobów musi być uwidocznione: nazwa handlowa substancyj słodkich, waga netto tychże w dane opakowaniu, siła słodczy w stosunku do cukru, nazwa fabryki, która je wyrobiła i miejsce, gdzie się ta fabryka znajduje.

§ 30. Wydawanie sztucznych substancji słodkich z fabryki może nastąpić jedynie w obecności kontroli skarbowej i to tylko osobom względnie instytucjom posiadającym przepisane uprawnienie właściwej władzy skarbowej do pobierania względnie nabywania pewnych ściśle oznaczonych produktów w tej właśnie fabryce.

§ 31. O ile pozwolenie takie opiewa na prawo nabycia sztucznych substancji słodkich w pewnej określonej ilości — kontrola skarbową przestrzega by z fabryki nie wydawano więcej, jak w pozwoleniu podano.

§ 32. Sztuczne substancje słodkie przeznaczone do obrotu na obszarze Rzeczypospolitej mają być wydawane odbiorcom po cenach oznaczonych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

§ 33. Sztuczne substancje słodkie wydawane z fabryki muszą być zaopatrzone na opakowaniu zewnętrznym marką fabryczną, tudzież pieczęcią względnie plombą kontroli skarbowej. W razie, gdy sztuczne substancje słodkie wydawane są w skrzyniach, pakach i t. p., należy na skrzyniach, pakach i t. p. nałożyć zamknięcie urzędowe w ten sposób, ażeby bez naruszenia go nie można było otworzyć opakowania.

§ 34. Przy wydawaniu z fabryki każdej partii sztucznych substancji słodkich wypełnia kontrola skarbową w świadectwie przewozowym, jako też w dublikacie i w jego odcinku wszelkie rubryki, podając równocześnie numer zezwolenia władzy skarbowej na pobór tych artykułów. Unikat świadectwa przewozowego otrzymuje odbiorca sacharyny, duplikat przesyła się kontroli skarbowej, w której okręgu mieszka odbiorca, a odcinek pozostaje w fabryce. Jeżeli sztuczne substancje słodkie są przeznaczone na wywóz za granicę Rzeczypospolitej, duplikat świadectwa przewozowego przesyła się do wyjściowego urzędu celnego. Szczegóły podane w świadectwie przewozowym wpisuje kontrola skarbową na koncie rozchodu w księdze gotowych fabrykatów (§ 24 c). Równocześnie z wydaniem świadectwa przewozowego zwraca kontrola skarbową odbiorcy pozwolenie na prawo nabycia sztucznych substancji słodkich.

§ 35. Hurtowny nabywca sztucznych substancji słodkich po przybyciu na miejsce przeznaczenia winien bezzwłocznie zgłosić ustnie lub pisemnie przywóz w najbliższej kontroli skarbowej, która porównuje przesyłkę z duplikatem świadectwa przewozowego a następnie odsyła tenże duplikat po stwierdzeniu zgodności przesyłki ze szczegółami w nim podanymi kontroli skarbowej w fabryce sztucznych substancji słodkich celem udokumentowania odnośnej pozycji rozchodu.

§ 36. W razie nieotrzymania duplikatu świadectwa przewozowego do 3 tygodni kontrola skarbową w fabryce zwraca się do kontroli skarbowej w miejscu zamieszkania odbiorcy celem wyjaśnienia przyczyn nieodesłania duplikatu.

§ 37. Fabryki sztucznych substancji słodkich mają być co najmniej raz na miesiąc kontrolowane przez inspektora akcyzy. Oprócz tego kierownik urzędu akcyzy i monopolów względnie D. O. S. obowiązany jest co najmniej

raz na rok osobiście lub przez delegowanego urzędnika technicznej kontroli skarbowej przeprowadzić szczegółową rewizję takiej fabryki.

§ 38. Przy rewizjach ma być sprawdzone przede wszystkim, czy rzeczywisty zapas surowców względnie półfabrykatów, jako też gotowych wyrobów znajdujących się w magazynach fabryki, zgadza się ilościowo i jakościowo z zapasami książkowymi, czy księgi są należycie prowadzone i zamykane, czy wszystkie załączniki i dokumenty znajdują się na swoim miejscu, czy nałożone zamknięcia urzędowe przez kontrolę skarbową są nienaruszone, wreszcie czy nie zachodzi podejrzenie potajemnego wynoszenia gotowych wyrobów względnie jakiego innego naruszenia przepisów skarbowych przez fabrykę. Dzień i miesiąc przeprowadzenia rewizji oraz wynik tejże ma być wpisany w odnośnych księgach.

W razie stwierdzenia braków lub nadużyć spisuje się krotokół.

III. Przepisy, dotyczące tworzenia i obsadzania miejsc sprzedaży sztucznych substancji słodkich.

§ 39. W każdej siedzibie izby skarbowej może być otwarty wedle uznania Ministerstwa Skarbu hurtowy handel sztucznych substancji słodkich.

§ 40. Drobną sprzedaż sztucznych substancji słodkich może być otwarta tylko w ich miejscowościach gdzie zachodzi niezbędna potrzeba potemu t. j. przede wszystkim w miastach, co najwyżej jednak jedna sprzedaż na 10.000 mieszkańców.

§ 41. Ponadto każda apteka może otrzymać pozwolenie na nabywanie z hurtowni, przechowywanie i sprzedaż sztucznych substancji słodkich, jako lekarstwa dla chorych.

§ 42. Jedna osoba fizyczna lub prawna może otrzymać tylko jedną koncesję na handel i to na ściśle oznaczoną miejscowość i dokładnie określony obszar.

§ 43. Nie mogą otrzymać pozwolenia ani na wyrób, ani na handel sztucznych substancji słodkich: osoby prawomocnie skazane za przemytnictwo albo za wykroczenie przeciwko przepisom skarbowym, jako też osoby skazane za oszustwo, lichwę żywnościową lub inne przekroczenia popełnione z chęci zysku, dalej osoby do których majątku otworzono konkurs, jako też wreszcie osoby, które z jakichkolwiek innych słusznych powodów nie zasługują na zaufanie władz skarbowych.

§ 44. Uprawnienia na drobną sprzedaż sacharyny na czas przejściowy mają być zasadniczo wydawane niezamożnym inwalidom, wdowom i sierotom po poległych żołnierzach lub po pracownikach państwowych, o ile te osoby posiadają odpowiednie wykształcenie ogólne i kupieckie, tudzież prowadzą osobiście jakikolwiek inny handel.

§ 45. W razie braku takich uprzywilejowanych kompetentów można wydać pozwolenie na handel sztucznych substancji słodkich kooperatywowi, związkowi konsumentów lub wreszcie innemu osobom prowadzącym jakikolwiek handel.

IV. Handel sztucznymi substancjami słodkimi.

§ 46. Podania o pozwolenie na prowadzenie handlu sztucznych substancyj słodkich należy wносить do właściwego urzędu skarbowego akcyz i monopolów (D. O. S).

Do podania należy dołączyć dokumenty stwierdzające czy i o ile proszący posiada przepisane warunki.

§ 47. Pozwolenie na handel sztucznych substancyj słodkich uprawnia do nabywania tych artykułów w miejscach wskazanych wyraźnie w pozwoleniu do przechowywania ich w oryginalnym opakowaniu fabrycznym w lokalu na ten cel przeznaczonym i do sprzedawania ich po cenie taryfowej ustanowionej przez Ministerstwo Skarbu.

§ 48. Pozwolenie na handel sztucznych substancyj słodkich może opiewać na handel hurtowy albo handel drobny w magazynach fabrycznych względnie w składach Ministerstwa Skarbu celem dalszej odsprzedaży t. zw. drobnym sprzedawcom.

§ 49. Pod handlem hurtowym należy rozumieć prawo nabywania sztucznych substancyj słodkich.

§ 50. Pod drobnym handlem należy rozumieć prawo nabywania sztucznych substancyj słodkich w składach hurtowych celem rozsprzedaży tychże w drobnych ilościach między konsumentów na ich własne potrzeby.

§ 51. W pozwoleniu na handel sztucznych substancyj słodkich musi być wymienione:

a) imię i nazwisko osoby względnie nazwa instytucji uprawnionej do prowadzenia handlu,

b) dokładne miejsce (miejscowość, ulica, Nr. domu), gdzie ma być handel prowadzony,

c) czy handel ma być hurtowy, czy drobny, czy też oba rodzaje razem,

d) dokładne miejsce poboru t. zn., z której fabryki względnie którego składu lub wreszcie z której hurtowni mają być pobierane sztuczne substancje słodkie,

e) czy sztuczne substancje słodkie wolno sprzedawać tylko drobnym sprzedawcom, czy wogóle wszystkim zgłaszającym się konsumentom, czy też tylko pewnego rodzaju odbiorcom np. w aptekach tylko osobom chorym, jako lekarstwo.

§ 52. Uprawnienie na handel nie może być ani wydzierżawione, ani odstępowane innym osobom.

Prowadzenie handlu przez zastępcę zależnym jest od zezwolenia tej władzy skarbowej, która nadała uprawnienie na handel.

§ 53. Prowadzący sprzedaż obowiązany jest sprzedawać sztuczne substancje słodkie w oryginalnym opakowaniu po cenach taryfowych.

§ 54. W lokalu sprzedaży musi znajdować się na widocznym miejscu koncesja na sprzedaż sztucznych substancyj słodkich, tudzież taryfa sprzedaży.

§ 55. Sprzedawca obowiązany jest dozwolić kontroli skarbowej wstępu każdej chwili do lokalu sprzedaży i przechowywania sztucznych substancyj słodkich, udzielając potrzebnych wyjaśnień, okazać na żądanie tejże kontroli prowa-

dzane zapiski dotyczące handlu i wogóle obrotu sztucznych substancyj słodkich.

§ 56. Bliższe prawa i obowiązki handlarzy sztucznych substancyj słodkich określone będą w protokółie spisany przy nadawaniu hurtowni względnie drobnej sprzedaży.

§ 57. Do użytku władz skarbowych obowiązani są sprzedawcy sztucznych substancyj słodkich prowadzić:

a) hurtowni: 1) księgę składową z kontem przychodu i rozchodu z uwidocznieniem wagi, rodzaju i wartości pobranych i wydawanych sztucznych substancyj słodkich, 2) wykaz drobnych sprzedawców przydzielonych do poboru.

Każdy pobór i wydatek z hurtowni musi być należycie udokumentowany.

b) drobni sprzedawcy obowiązani są przechowywać u siebie wszelkie dowody dotyczące poboru sztucznych substancyj słodkich ułożone w chronologicznym porządku co najmniej przez 3 lata.

§ 58. Pozwolenie na sprzedaż sztucznych substancyj słodkich może być każdej chwili nawet bez podania powodów wedle uznania właściwej władzy skarbowej odwołane.

§ 59. Sztuczne substancje słodkie nie mogą być przedmiotem handlu obnośnego względnie domokrażnego.

§ 60. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski*

(Dz. Us. R. P. Nr. 9, z dnia 29 stycznia 1925 r. poz. 64).

109.

OBWIESZCZENIE.

Rozporządzeniem z dnia 23 października 1924 r. L. 12729 zezwoliło Ministerstwo Skarbu firmie „Śląska Apropwizacja“ S. z. o. o. w Katowicach na urządzenie prywatnego wolnego składu cukru w Bogucicach (koło Katowic) przy dworcu kolejowym na terenie b. fabryki „Scharfa“.

Kontrolę Skarbową nad tym składem wykonywa Inspektor Kontroli Skarbowej w Katowicach.

Warszawa, dnia 21 stycznia 1925 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Leśniowski.*

Vice-Dyrektor Departamentu

110.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

w sprawie postępowania przekazowego w obrocie towarów monopolowych i podlegających akcyzie między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem.

Zmieniając zarządzenie z 7 czerwca 1923 r. (Monitor Polski Nr. 143/1923) zarządza się, że od 1 lutego 1925 jedynie inspektorat akcyzowy w Teczewie pozostaje uprawnionym do załatwiania czynności przekazowych w obrocie przekazowym towarów monopolowych i podlegających akcyzie między Rzeczpospolitą Polską a W. M. Gdańskiem (Urząd przekazujący i Urząd dostawy); jednocześnie Urząd akcyz i monopolów w Wejherowie tudzież inspektorat w Kartuzach przestają działać w charakterze urzędów przekazowych i urzędów dostawy.

Warszawa, dnia 22 stycznia 1925 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dr. Głowacki*

Dyrektor Departamentu.

Przepisy celne.

111.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 20 stycznia 1925 r.

w sprawie uzupełnienia pozycji 247 i 248 taryfy celnej, ustanowionych rozporządzeniem z dnia 6 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 832).

Na zasadzie art. 7 ustęp a) ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Uzupełniając obowiązującą taryfę celną, wprowadza się następującą uwagę do pozycji 247 i 248:

„Uwaga: Kwalifikowane nasiona zbóż jarych, wymienionych w pozycjach 247 i 248, za każdorazowym pozwoleniem Ministerstwa Skarbu — bez cła”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze celnym.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Józef Kiedroń.*

Minister Rolnictwa

i Dóbr Państwowych:

(—) *Janicki.*

(Dz. U. R. P. z dn. 29.I 1925 r. Nr. 9, poz. 70).

112.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 24 stycznia 1925 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 11 września 1924 r. w sprawie ustanowienia ciał wywozowych na niektóre towary.

Na zasadzie art. 7 ust. a) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Cło wywozowe, ustanowione w § 1 rozporządzenia z dnia 11 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 796) na konie, zmienia się, jak następuje:

Poz. tar. celn. 225	Konie	Cło od sztuk zł gr
------------------------	-------	-----------------------

Miary stojącej powyżej 150 cm. w wieku do lat 6 włącznie: ogier, klacze, wałachy	400 —
U w a g a. Konie pełnej krwi angielskiej i czystej krwi arabskiej, zapisane do ksiąg stadnych, wywożone tylko na pewien okres czasu, przy zagwarantowaniu powrotu ich do kraju, za zezwoleniami Ministerstwa Skarbu na wniosek Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, bez względu na wiek	bez cła.

§ 2. Wywóz wszelkich koni może się odbywać tylko kolejami i morzem. W wyjątkowych razach Ministerstwo Skarbu może zezwalać na wywóz koni drogą kołową.

§ 3. Kontrola wieku koni będzie dokonywana przy załadunku na koszt eksportu przez urzędowego lekarza weterynaryjnego.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Józef Kiedroń.*

Minister Rolnictwa

i Dóbr Państwowych:

(—) *Janicki.*

(Dz. U. R. P. z dn. 29.I 1925 r. Nr. 9, poz. 71).

113.

OKÓLNIK I. DC. 561/III

w sprawie taryfikacji drewna przy wywozie.

W celu ułatwienia prawidłowej taryfikacji drewna przy wywozie podaje się poniżej nomenklaturę i charakterystyczne cechy głównych gatunków drewna, objętych obowiązującą taryfą wywozową.

Drewna opałowe, wymienione w poz. 228 p. 1. taryfy wywozowej stanowi drzewo szczapowe lub okragłe różnych gatunków (oprócz osiki), nieokorowane, długości do 1,1 (jedna i jedna dziesiąta) metra.

Cło wywozowemu podlega tylko drewno opałowe handlowe; gałęzie w całości, trzaski, pniaki, okiść i t. p. wywożone w stanie naturalnym, cło wywozowemu nie podlegają.

Długość i kłody są to pnie drzew rozmaitego gatunku; w zależności od grubości, długości i gatunku drewna długość i kłody otrzymują rozmaite nazwy handlowe.

Do długość i kłód wymienionych w poz. 228 p. 2. taryfy celnej wywozowej zalicza się tylko drzewo budowlane i tartaczne, do którego należą długość i kłody drzew rozmaitego gatunku (oprócz osikowych), nieokorowane lub na czerwono okorowane (t. j. bez obnażenia drzewa) o grubości od 21 centymetrów (bez kory) w cienkim końcu i dowolnej długości.

Do drewna, opłacającego cło wywozowe zalicza się również wszelkie długość i kłody, chociażby czysto okorowane, niewymienione w niniejszym okólniku jako wolne od cła.

Dla odróżnienia długość i kłód, podlegających opłacie cła wywozowego od specjalnych gatunków drewna, wolnych obecnie od opłat cła wywozowego, podaje się poniżej charakterystyczne cechy gatunków częściej spotykanych w handlu, a mianowicie kopalniaków, słupów telegraficznych, papierówki (oprócz osikowej i żerdzi).

Kopalniaki są to cienkie kłody sosnowe, jodłowe i świerkowe o grubości do 20 (dwudziestu) centymetrów włącznie w cienkim końcu, czysto (do białego drzewa) okorowane i długości do 8 m. włącznie.

Słupy telegraficzne są to cienkie kłody sosnowe, jodłowe, świerkowe i dębowe o średnicy do 20 cm. włącznie w cienkim końcu, czysto (do białego drzewa) okorowane, długości od 7,5 do 12 m. włącznie. Słupy telegraficzne bywają zazwyczaj gładko z seków oczyszczone.

Papierówka jest to drzewo świerkowe i jodłowe w stanie okragłym (wałki), okorowane, średnicy do 30 (trzydziestu) cm. i długości do 1,1 m. względnie do 2,2 m. (podwójne).

Żerdzie są to długość cienkie, mające w odległości 1 metra od grubszego końca najwyżej 14 cm. średnicy, okorowane lub nie i dowolnej długości.

Drewno osikowe wszelkich gatunków podlega opłacie cła p/g poz. 228 p. 3 taryfy wywozowej.

Drewno impregnowane we wszelkim stanie nie podlega opłacie cła wywozowego.

Przy wymierzaniu drewna dopuszcza się pewne odstępstwa od powyżej wymienionych wymiarów (tolerancję), wynoszące jeden (1) cm. w grubości drewna i dziesięć (10) cm. w długości, o ile ilość sztuk, przekraczających wymiary wskazane jest nieznaczna (nie przenosi 10% całego ładunku).

Warszawa, dnia 22 stycznia 1925 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) Dzierżkowski

Dyrektor Departamentu Cel.

Przepisy o instytucjach bankowych.

114.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1925 r.

o listach zastawnych Wileńskiego Banku Ziemskiego, będących własnością cudzoziemców.

Na mocy § 46 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerahowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 441) w brzmieniu uzupełnionem rozporządzeniem z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115 poz. 1024) zarządza się co następuje:

§ 1. Wileński Bank Ziemski, przerahowując w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 441) wierzytelności hipoteczne zabezpieczone na nieruchomościach położonych w granicach Państwa Polskiego przy jednoczesnej konwersji listów zastawnych, nie będzie wymieniał listów zastawnych, będących własnością cudzoziemców, na listy, pochodzące z konwersji, natomiast na zaspokojenie zobowiązań z tytułu listów będących własnością cudzoziemców zużyje wyłącznie wierzytelności zabezpieczone na nieruchomościach położonych zagranicą.

§ 2. Jeżeli suma nominalna wierzytelności zabezpieczonych na nieruchomościach położonych w granicach Państwa Polskiego okaże się wyższą od sumy nominalnej listów zastawnych, będących własnością obywateli polskich, wówczas na kwotę tej nadwyżki wypuści Wileński Bank Ziemski listy zastawne, które będą zachowane w depozycie do czasu uregulowania wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych na nieruchomościach, położonych zagranicą.

§ 3. Listy zastawne, nie zarejestrowane na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 czerwca 1923 (Monitor Polski Nr. 145), uważane będą za listy, będące własnością cudzoziemców, z wyjątkiem listów, co do których zostanie przeprowadzony dowód, że w dniu 21 maja 1924 roku były własnością obywateli polskich.

§ 4. Obywatele polscy, którzy pomimo niezarejestrowania listów w 1923 r., mogą w myśl ni-

niejszego rozporządzenia przeprowadzić dowód, że zgłoszone przez nich listy w dniu 21 maja 1924 r. były własnością obywateli polskich, winni przedstawić listy swoje wraz z odpowiednimi dowodami lub dokumenty stwierdzające własność wymienionych listów Wileńskiemu Bankowi Ziemskiemu do prekluzyjnego terminu 1 marca 1925 roku. Nieprzedstawienie listów oraz dowodów w powyższym terminie pociąga za sobą utratę prawa do rejestracji i prowadzenia dowodu przewidzianego w § 3.

§ 5. Postanowienia § 4 niniejszego rozporządzenia nie uchybiają przepisom § 4 ust. 2-gi rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 czerwca 1923 r. (Monitor Polski Nr. 145).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 30.I 1925 r. Nr. 10 poz. 76).

Pożyczki państwowe.

115.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 stycznia 1925 r.

w sprawie przedłużenia terminu wycofania świadectw tymczasowych imiennych i na okaziciela 5% długoterminowej pożyczki państwowej z r. 1920 i 5% krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z tegoż roku.

Na mocy art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1021) w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. o przechowywaniu zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych oraz konwersji rzeczonych pożyczek (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 274) zarządza się co następuje:

§ 1. Termin wymiany świadectw tymczasowych, wyszczególnionych w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 listopada 1924 r. w sprawie wycofania świadectw tymczasowych imiennych i na okaziciela 5% długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 i 5% krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z tegoż roku (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 941) przedłuża się do dnia 31 stycznia 1925 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. Nr. 7 z dnia 23 stycznia 1925 r., poz. 54).

Sprawy Spółdzielcze.

116.

INSTRUKCJA RADY SPÓŁDZIELCZEJ

z dnia 10 grudnia 1924 r.

w przedmiocie sposobu sporządzania przez spółdzielnie sprawozdań rocznych.

Na podstawie art. 55 i 108 ustawy z d. 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. Ust. R. P. Nr. 111 poz. 733) w drodze zmiany instrukcji Rady spółdzielczej z d. 28 stycznia 1922 r. w przedmiocie sposobu sporządzania sprawozdań rocznych (Dz. Urz. Min. Skarbu z d. 20.II 1922 r. Nr. 5 poz. 92) Rada Spółdzielcza zarządza, co następuje:

§ 1.

Zgodnie z wymaganiami art. 55 ustawy z d. 29.X. 1920 r. o spółdzielniach, zarząd spółdzielni powinien corocznie sporządzać sprawozdanie pisemne z czynności spółdzielni za ubiegły rok obrachunkowy.

§ 2.

Sprawozdanie powinno zawierać:

1) firmę spółdzielni w pełnem brzmieniu statutowem,

2) dokładne oznaczenie siedziby (województwo, starostwo i dokładny adres),

3) oznaczenie miejscowości, w których spółdzielnia posiada oddziały lub sklepy,

4) rok założenia spółdzielni (rozpoczęcia czynności) i datę pierwszego zarejestrowania spółdzielni,

5) wykaz przedsiębiorstw pomocniczych (wytwórni i innych), prowadzonych przez spółdzielnię,

6) oznaczenie okresu rachunkowego, objętego sprawozdaniem,

7) wymienienie związku rewizyjnego, którego spółdzielnia jest członkiem,

8) oznaczenie daty ostatniej rewizji, dokonanej na podstawie art. 60 — 65 ustawy o spółdzielni, lub na mocy ustaw dawniejszych.

9) imiona i nazwiska członków zarządu i rady z podaniem ich stanu społecznego (zawodu, zatrudnienia),

10) liczbowy wykaz najemnego personelu technicznego i biurowego,

11) ilość posiedzeń, odbytych przez radę oraz ilość odbytych walnych zgromadzeń,

12) ilość zebrań dyskusyjnych (odczytów, pogadanek),

13) statutową wysokość udziału i wpisowego,

14) wysokość statutowej odpowiedzialności członków oraz — w spółdzielniach z odpowiedzialnością ograniczoną — sumę łącznej odpowiedzialności wszystkich członków w dniu zamknięcia rachunków rocznych,

15) ruch w składzie członków (liczba członków na początku roku, liczba przybyłych i wykreślonych oraz liczba pozostałych z końcem roku).

16) podział liczby pozostałych członków według stanu społecznego: a) właściciele gospodarstw rolnych, b) właściciele przedsiębiorstw wytwórczych i handlowych, c) robotnicy rolni i przemysłowi, d) urzędnicy państwowi i prywatni, e) inni (pozostałe zawody),

17) obroty na poszczególnych rachunkach księgi głównej,

18) bilans,

19) rachunek strat i zysków,

20) grupowy wykaz kosztów handlowych z podaniem sum, wydatkowanych na: a) płacę zarządu i rady, b) płacę personelu, c) ubezpieczenia, d) podatki, e) opłatę na rzecz związku, f) wydatki na cele kulturalne,

21) podział nadwyżki (zysku) według zapadłej na walnem zgromadzeniu uchwały.

§ 3.

Prócz wiadomości, zaznaczonych w paragrafie poprzednim, sprawozdanie powinno zawierać:

1) W spółdzielniach, udzielających pożyczek i przyjmujących wkłady:

a) najwyższy kredyt, udzielony przez spółdzielnię w roku sprawozdawczym,

b) najniższą i najwyższą stopę procentu, pobieranego od pożyczek wszelkiego rodzaju,

c) ilość i sumę udzielonych w ciągu roku sprawozdawczego pożyczek (pod wszelką postacią) z podziałem na pożyczki, zaciągnięte przez członków i przez osoby obce,

d) sumę wkładów wniesionych i wypłaconych,

e) ilość rachunków wkładowych, wykazujących pozostałości,

f) najniższą i najwyższą stopę procentu, płaconego od wkładów.

2) W spółdzielniach, zajmujących się handlem towarowym i wytwórczością (spółdzielnie spożywców, handlowe, handlowo-rolne, rolnicze, wytwórcze, magazynowe i t. p.):

a) wartość towarów: 1) wyprodukowanych we własnych wytwórniach, 2) nabytych w spółdzielczej centrali gospodarczej, 3) z innych źródeł,

b) wartość towarów, sprzedanych z podziałem na sprzedaż: 1) członkom, 2) związkowym centralom gospodarczym, 3) osobom obcym,

c) liczbę pracowników, zajętych w poszczególnych wytwórniach własnych.

3) W spółdzielniach, zajmujących się budową i dostarczaniem członkom pomieszczeń (spółdzielnie budowlane i mieszkaniowe):

a) ilość i wartość ukończonych budowli z podziałem na mieszkalne i gospodarskie, oraz ilość nowych mieszkań, dostarczonych członkom,

b) ilość budynków wnoszonych, lecz nie ukończonych,

c) ilość i cena budowli nabytych dla celów mieszkaniowych,

d) ilość mieszkań, zajmowanych przez członków w domach spółdzielni,

e) ilość budowli, których tytuł własności został przepisany na członków,

f) wartość wyprodukowanych materiałów budowlanych,

g) wartość materiałów, nabytych w spółdzielczej centrali gospodarczej i z innych źródeł.

4) W innych spółdzielniach—wiadomości, analogiczne do wskazanych w punktach: 1, 2 i 3 niniejszego paragrafu a odpowiadających rodzajowi prowadzonego przez spółdzielnię przedsiębiorstwa.

Poza tem sprawozdanie może zawierać inne wiadomości, nie objęte instrukcją niniejszą.

§ 4.

Sprawozdanie powinno być sporządzone w terminie, wskazanym przez statut spółdzielni, a w braku odpowiednich wskazań — w takim czasie, aby po sprawdzeniu go i przyjęciu przez radę oraz komisję rewizyjną (jeżeli powołanie jej statut przewiduje) mogło ono być wyłożone w lokalu spółdzielni, stosownie do wymagań ust. 2 art. 55 ustawy o spółdzielniach, co najmniej na dwa tygodnie przed terminem walnego zgromadzenia.

§ 5.

Sprawozdanie, podpisane przez wszystkich członków zarządu i sprawdzone przez radę, należy starannie przechowywać w aktach spółdzielni.

W ciągu miesiąca od daty zatwierdzenia przez walne zgromadzenie 2 odpisy sprawozdania wraz z odpisami protokołu z obrad Walnego Zgromadzenia powinien zarząd — stosownie do wymagań art. 59 ustawy o spółdzielniach — przelać Radzie Spółdzielczej za pośrednictwem związku rewizyjnego, którego spółdzielnia jest członkiem, lub też bezpośrednio, jeżeli spółdzielnia do związku takiego nie należy.

Zgodność odpisów z oryginałami zarząd stwierdza podpisami pod firmą spółdzielni.

§ 6.

Obowiązkowi złożenia Radzie Spółdzielczej sprawozdań rocznych i protokołów walnych zgromadzeń spółdzielni, należących do związku rewizyjnego, staje się zadość, jeżeli związek przedłoży Radzie Spółdzielczej w dwóch egzemplarzach zbiorowe sprawozdanie spółdzielni, doń należących, w przeciągu jednego roku od daty zamknięcia rachunków.

Sprawozdanie takie powinno co do każdej spółdzielni zawierać dane, wymagane w § 2 niniejszej instrukcji w punktach: 1, 2, 10, 15, 16, 18 i 19 oraz podawać rok założenia spółdzielni, ilość posiadanych oddziałów i sklepów (składów, magazynów), ilość prowadzonych przez spółdzielnię przedsiębiorstw pomocniczych (wytwórni i innych), wysokość udziału i wysokość statutowej odpowiedzialności członków.

Sprawozdanie powinno również zawierać wiadomości, wymagane w § 2 p. 20, oraz podawać podział zysków rocznych, uchwalonych przez walne zgromadzenie. Dane te mogą być w sprawozdaniu zamieszczone zbiorowo dla poszczególnych

nych grup spółdzielni, utworzonych według podstawowego przedmiotu ich przedsiębiorstwa.

Z wiadomości, wymaganych w § 3 niniejszej instrukcji, w sprawozdaniu zbiorowym oddzielnie co do każdej spółdzielni wykazywać należy dane, zaznaczone w punkcie 1 pod lit.: a, b, c, d, f, w punkcie 2 pod lit.: a, b, c, w punkcie 3 pod lit.: a, b, c, f, g, oraz analogiczne dane, o których mowa w punkcie 4, pozostałe zaś wiadomości mogą być ujęte w sposób sumaryczny dla poszczególnych grup spółdzielni, utworzonych według podstawowego przedmiotu ich przedsiębiorstwa.

§ 7.

Przepisy instrukcji niniejszej stosują się również do zrzeszeń, wymienionych w art. 117 ustawy o spółdz., oraz do spółdzielni, będących w likwidacji (art. 77 ust. o spółdz.).

§ 8.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu i stosuje się do zamknięć rachunkowych, przypadających w dniu 31 grudnia 1925 r. lub później.

Przepisy o państwowej służbie cywilnej.

117.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 stycznia 1925 roku

o przyznaniu specjalnego dodatku mundurowego dla urzędników kontroli skarbowej.

Na zasadzie art. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 5, poz. 37) oraz art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) postanawia co następuje:

§ 1. Urzędnikom kontroli skarbowej mianowanym na stałe przyznaje się ze względu na szczególne właściwości służby jednorazową kwotę na umundurowanie przy nominacji w wysokości 1.000 mnożnych oraz po dwóch latach corocznie dodatek na uzupełnienie umundurowania w wysokości 500 mnożnych, płatny miesięcznie zgóry wraz z uposażeniem.

§ 2. Wyjątkowo w roku 1925 otrzymują mianowani na stałe urzędnicy kontroli skarbowej zamiast jednorazowej kwoty na umundurowanie, określonej w § 1, materiał mundurowy (sukno i podszewkę), z którego obowiązani są kazać uszyć sobie mundur wedle wzoru wskazanego w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 27 maja 1924 r. w przedmiocie umundurowania urzęd-

ników kontroli skarbowej (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 966).

Koszta uszycia munduru pokryją urzędnicy kontroli skarbowej z własnych funduszy.

§ 3. Pierwsza rata miesięczna dodatku na uzupełnienie umundurowania (§ 1) wypłacona zostanie urzędnikom obdzielonym w r. 1925 materiałem mundurowym (§ 2) dnia 1 stycznia 1927 r.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 5 z dnia 18 stycznia 1925 r., poz. 44).

118.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 stycznia 1925 r.

o służbie przygotowawczej i egzaminie praktycznym kandydatów na stanowiska urzędników rachunkowych i kasowych II kategorii w służbie państwowej.

Na podstawie art. 11 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska urzędników rachunkowych i kasowych w służbie państwowej winni odbyć służbę przygotowawczą (praktykę) przewidzianą w art. 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej oraz złożyć egzamin praktyczny.

§ 2. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej należy wносить do władzy powołanej do mianowania.

Do podania mają być dołączone: metryka urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, dowód posiadania wykształcenia średniego (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 629) oraz dokładny życiorys.

Przed przyjęciem do służby przygotowawczej władza powołana do mianowania zasięga opinii lekarza urzędowego, co do stanu zdrowia kandydata.

§ 3. W wypadkach wyjątkowych zasługujących na szczególne uwzględnienie będą mogli być dopuszczeni do służby przygotowawczej — w zastosowaniu postanowień zawartych w ustępie ostatnim art. 11 względnie w czasie przejściowym w ustępie pierwszym art. 115 ustawy o państwowej służbie cywilnej — kandydaci nie posiadający pełnego wykształcenia średniego.

§ 4. Służba przygotowawcza trwa zasadniczo rok i odbywa się ją kolejno możliwie we wszystkich działach rachunkowości względnie kasowości.

O wyniku służby przygotowawczej orzeka władza powołana do mianowania na podstawie sprawozdania władzy służbowej kandydata oraz opinii komisji kwalifikacyjnej.

W razie ujemnego wyniku służby przygotowawczej może władza, która przyjęła kandydata na służbę przygotowawczą zwolnić go ze służby lub orzec przedłużenie służby przygotowawczej jednak najwyżej na przeciąg dalszych dwóch lat. Jeżeli ponowna ocena wypadnie ujemnie należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 5. Po ukończeniu służby przygotowawczej z dodatnim wynikiem winien kandydat poddać się egzaminowi praktycznemu.

W razie niezłożenia egzaminu w ciągu trzech lat od wstąpienia do służby należy kandydata zwolnić ze służby.

Podanie o dopuszczenie do egzaminu należy wnosić w drodze służbowej do władzy powołanej do mianowania, która orzeka o dopuszczeniu do egzaminu, jego terminie i o składzie komisji.

Dla kandydatów na stanowiska urzędników władz nieskarbowych termin egzaminu oraz skład komisji egzaminacyjnej wyznacza Minister Skarbu względnie prezes izby skarbowej w myśl postanowień ustępu drugiego § 6 z uwzględnieniem przepisów ostatniego ustępu § 7 co do składu komisji. Wyznaczenie terminu egzaminu następuje przytem na wniosek właściwej władzy orzekającej o dopuszczeniu kandydata do egzaminu.

W wypadku przewidzianym w końcowym ustępie § 6 termin egzaminu i skład komisji egzaminacyjnej wyznacza prezes izby skarbowej, przy której kandydat ma się poddać egzaminowi, przyczem wyznaczenie terminu następuje na wniosek władzy orzekającej o dopuszczeniu kandydata do egzaminu.

§ 6. Egzamin odbywa się przed komisją egzaminacyjną.

Dla kandydatów pełniących służbę przy władzach naczelnych właściwą jest komisja ustanowiona przy Ministerstwie Skarbu, dla kandydatów zaś pełniących służbę przy władzach niższych komisja ustanowiona przy izbie skarbowej.

Minister Skarbu może odstąpić od utworzenia komisji przy niektórych izbach skarbowych i poruczyć egzaminowanie kandydatów z ich okręgów komisjom egzaminacyjnym utworzonym przy innych izbach skarbowych.

§ 7. Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego i dwóch komisarzy egzaminacyjnych.

Listę przewodniczących oraz komisarzy egzaminacyjnych ustanawia na okres dwóch lat kalendarzowych Minister Skarbu z grona urzędników Ministerstwa Skarbu względnie izb skarbowych — w tym ostatnim wypadku na wniosek prezesów izb skarbowych.

Przy egzaminach kandydatów na urzędników władz nieskarbowych wchodzi w skład komisji egzaminacyjnej, jako jeden z dwóch komisarzy egzaminacyjnych, wyższy urzędnik służby rachunkowo-kasowej odnośnego działu, wyznaczony przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Przewodniczącemu służy prawo egzaminowania.

Kolejność egzaminowania oznacza przewodniczący.

§ 8. Egzamin jest usłny.

Egzamin z jednym kandydatem nie może trwać dłużej niż dwie godziny.

§ 9. Przedmiotem egzaminu są:

1) znajomość ogólnych zasad ekonomii społecznej i skarbowości, które pozostają w związku z nauką rachunkowości i kasowości państwowej oraz ułatwiają jej zrozumienie (rodzaje gospodarstwa i organa zarządzające nim, pojęcie majątku, kapitału, dochodu, czynszu, renty, wartości, ceny, waluty, pieniądza, kredytu, weksla, banknotu, czeku i t. p.);

2) znajomość ogólnych zasad rachunkowości państwowej z uwzględnieniem rachunkowości kupieckiej (merkunsylistycznej) i kasowości państwowej (zasady sporządzania inwentarza i preliminarza budżetowego, prowadzenia rachunków i ksiąg, zestawiania zamknięć rachunków, względnie bilansów, wykonywania cenzury i t. p.);

3) znajomość obowiązujących przepisów rachunkowych dla władz i urzędów państwowych oraz przepisów kasowych ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości potrzebnych w dziale służby, w której kandydat pracuje jako też przepisów o kontroli państwowej;

4) znajomość ogólna ustroju administracyjnego Państwa ze szczególnym uwzględnieniem statutu organizacyjnego tej władzy, której podlega kandydat (ustroj władz państwowych i samorządowych i zakres ich działania pod względem rachunkowo-kasowym, instancje i t. p.);

5) znajomość prawa budżetowego i ustawy skarbowej;

6) znajomość zasad, na których opierają się obroty, uskuteczniane przez kasy i urzędy państwowe za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności i Banku Polskiego.

§ 10. Wynik egzaminu oznacza się stopniami:

1) „bardzo dobry“, jeżeli kandydat wykazał wybitną i bardzo dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych;

2) „dobry“, jeżeli kandydat wykazał dokładną znajomość przedmiotów;

3) „dostateczny“, jeżeli wiadomości kandydata są wystarczające;

4) „niedostateczny“, jeżeli wiadomości kandydata nie są wystarczające.

Przy ocenie odpowiedzi należy brać pod uwagę nie tylko trafność odpowiedzi na poszczególne pytania, lecz także zwracać uwagę na rozwój umysłowy kandydata i jego przydatność w służbie rachunkowej względnie kasowej.

Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają większością głosów. Ostatni oddaje głos przewodniczący.

W razie ujemnego wyniku egzaminu komisja oznacza termin powtórzenia egzaminu. Termin ten nie może być krótszy niż trzy miesiące, nie dłuższy niż rok.

W razie ponownego niedostatecznego wyniku, egzaminu powtarzać nie wolno i należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 11. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, do którego wpisuje się skład komisji

egzaminacyjnej, pytania egzaminu i ocenę poszczególnych odpowiedzi tudzież wynik egzaminu.

§ 12. Na dowód złożenia egzaminu otrzymuje kandydat świadectwo sporządzone według dołączonego wzoru.

Świadectwo ma być podpisane przez członków komisji i zaopatrzone pieczęcią urzędu, przy którym komisja została ustanowiona.

§ 13. Kandydatom, którzy pełnią służbę nie w siedzibie komisji egzaminacyjnej i poddają się egzaminowi po raz pierwszy, należą się normalne diety i koszty podróży.

§ 14. Niniejszemu rozporządzeniu nie podlegają kandydaci na urzędników rachunkowych i kasowych w służbie kolejowej, pocztowo-telegraficznej i wojskowej. Egzaminy praktyczne dla nich unormowane zostaną odrębnymi rozporządzeniami.

§ 15. W wyjątkowych wypadkach Rada Ministrów, na wniosek właściwej władzy naczelnej, może zwolnić poszczególnych kandydatów na stanowiska wymienione w § 1 w całości lub w części od egzaminu praktycznego ustanowionego niniejszym rozporządzeniem.

§ 16. Urzędnik mianowany do odwołania (prowizoryczny) na wypadek zamiaru mianowania go na stałe, może być zwolniony od służby przygotowawczej, jeżeli przesłużył przynajmniej jeden rok w służbie państwowej, winien być jednak poddany egzaminowi praktycznemu, według postanowień niniejszego rozporządzenia, o ile nie zostanie do niego zastosowane postanowienie § 15. Przepis powyższy stosuje się analogicznie do pracowników kontraktowych.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przenisy wydane w przedmiocie unormowanym niniejszym rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów:

(—) W. Grabski.

Wzór do § 12 rozp. Rady Min.
z dnia 7 stycznia 1925 r. — poz. 49.

I. protokołu egzaminacyjnego . . . . .

ŚWIADECTWO.

Pan . . . . .
(charakter służbowy) . . . . .
poddął się dniu . . . . . 19 . . . r.
na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dn.
7 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 49)
egzaminowi praktycznemu na stanowisko II kate-
gorii w państwowej służbie rachunkowo-kasowej
i złożył go z wynikiem . . . . .

. . . . . dnia . . . . . 19 . . . r.
Komisja egzaminacyjna przy . . . . .
(Pieczęć)

Przewodniczący komisji:

Komisarze egzaminacyjni:

(Dz. U. R. P. z dn. 23.I 1925 r. Nr. 6, poz. 49).

119.

ROZPORZADZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 stycznia 1925 r.

o komisjach kwalifikacyjnych.

Na mocy art. 20 ustawy z d. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. Zarządza się utworzenie komisji kwalifikacyjnych przy władzach naczelnych i władzach bezpośrednio podlegających władzom naczelnym.

§ 2. Komisje kwalifikacyjne są następujące:

1) Komisje kwalifikacyjne czynne przy władzach naczelnych, dla wszystkich urzędników, odnośnej władzy naczelnej od XII do VII stopnia służbowego włącznie;

2) Komisje kwalifikacyjne czynne przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy naczelnej, dla wszystkich urzędników odnośnej władzy od XII do VII stopnia służbowego włącznie oraz dla wszystkich urzędników od XII do VII stopnia służbowego włącznie, pełniących służbę przy władzach lub urzędach jej podległych.

§ 3. Jeżeli przy władzy podlegającej bezpośrednio władzy naczelnej nie da się utworzyć komisji kwalifikacyjnej, kierownik władzy naczelnej poruczy innej komisji kwalifikacyjnej wydanie opinii, co do kwalifikacji urzędników, pełniących służbę w okręgu służbowym tej władzy.

W razie potrzeby może naczelnik władzy, przy której ma być utworzona komisja kwalifikacyjna, utworzyć kilka komisji.

§ 4. Komisje kwalifikacyjne są powołane do wydawania opinii o kwalifikacjach urzędników od XII do VII stopnia służbowego włącznie, praktykantów oraz osób ubiegających się o stanowiska urzędnicze.

§ 5. Komisja kwalifikacyjna składa się z pięciu członków.

Członków komisji, jako też potrzebną ilość zastępców, ustanawia na okres dwuletni kierownik właściwej władzy naczelnej, przyczem, o ile chodzi o komisje kwalifikacyjne czynne przy władzach, podlegających bezpośrednio władzom naczelnym, ustanowienie następuje na wniosek kierownika tej władzy.

W komisji przewodniczy najstarszy służbowo (art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164) członek.

Uchwały komisji zapadają bezwzględna większością głosów.

Jeżeli chodzi o wydanie opinii o urzędniku fachowym, wówczas, o ile dla urzędników jego działu służby nie utworzono osobnej komisji kwalifikacyjnej wstępnie do komisji w miejsce najmłodszego służbowo członka referent fachowy, albo inny wyższy urzędnik fachowy, jako członek nadzwyczajny.

W wypadku przewidzianym w ustępie pierwszym § 3 niniejszego rozporządzenia może kierownik władzy naczelnej zarządzić, aby jeden urzędnik tej władzy, przy której nie utworzono komisji kwalifikacyjnej, wszedł w skład komisji.

jako nadzwyczajny członek, w miejsce najmłodszego służbowo członka z prawem głosu przy wydawaniu opinii co do kwalifikacji urzędników jego władzy.

Członkami komisji należy ustanowić urzędników starszych służbowo od tych urzędników, którzy mają być kwalifikowani.

W sądach oraz w Najwyższym Trybunale Administracyjnym członkami komisji kwalifikacyjnej mogą być ustanowieni sędziowie właściwych sądów.

§ 6. Do obrad komisji należy z reguły powoływać z głosem doradczym referenta spraw personalnych, jako też ewentualnie urzędnika, któremu poruczono regularne przeprowadzanie inspekcji urzędowych, o ile oni nie należą już do komisji.

Jeżeli komisja uzna potrzebę uzupełniających wyjaśnień, wówczas można powołać także innego urzędnika w celu udzielenia informacji.

§ 7. Komisja kwalifikacyjna wydaje opinię o kwalifikacji urzędnika na podstawie danych zawartych w opisanii kwalifikacyjnym oraz danych znanych jej osobiście lub udzielonych przez osoby wymienione w § 6.

§ 8. Opisanie kwalifikacyjne ma sporządzić osobiście — według dołączonego wzoru (załącznika Nr. 1) — przełożony urzędnika, sprawujący nad nim bezpośredni nadzór służbowy.

We władzach, których ustrój służbowy jest tego rodzaju, że, oprócz bezpośrednio przełożonego, powołany jest jeszcze kto inny do wykonywania pośredniego nadzoru nad urzędnikiem, ma powołany do tego nadzoru oświadczyć się co do opisanja kwalifikacyjnego, sporządzonego przez bezpośredniego przełożonego.

O ile oświadczenie to nie zgadza się z opisaniem ma być uzasadnione.

Oświadczenie ma być zanotowane w odpowiedniej rubryce opisanja kwalifikacyjnego.

Opisanie kwalifikacyjne należy przedłożyć komisji kwalifikacyjnej poufnie w drodze służbowej.

§ 9. Jeżeli zajdzie zmiana w osobie bezpośrednio przełożonego, powołanego do sporządzenia opisanja kwalifikacyjnego, wówczas ma dotychczasowy przełożony podać do wiadomości nowego przełożonego wszystkie okoliczności, mające znaczenie dla kwalifikacji za ubiegłą część czasu. Gdyby to już było niemożliwe, ma nowy przełożony postarać się o potrzebne informacje w odpowiedniej drodze i w razie potrzeby przy sporządzeniu opisanja kwalifikacyjnego zaznaczyć wyraźnie, że nie ocenia na podstawie własnego spostrzeżenia i doświadczenia.

§ 10. Komisja kwalifikacyjna wpisuje swoją opinię do tabeli kwalifikacyjnej, sporządzonej według dołączonego wzoru (załącznik Nr. 2), wy-

pełniając wszystkie jej rubryki odpowiednią oceną bez uzasadnienia.

Ogólna ocena kwalifikacji urzędnika ma opiewać:

„niedostatecznie“, jeżeli nawet naogół nie czyni zadość wymogom służby,

„dostatecznie“, jeżeli naogół odpowiada wymogom służby,

„dobrze“, jeżeli pod każdym względem czyni zadość wymogom służby,

„bardzo dobrze“, jeżeli wykazuje szczególnie wybitne zalety służbowe i szczególnie owocne wyniki pracy.

Wypełnioną tabelę kwalifikacyjną przesyła komisja kwalifikacyjna władzy służbowej urzędnika poufnie w drodze służbowej.

§ 11. Władza służbowa przechowuje tabele kwalifikacyjne przy wykazie stanu służby, jako jego załączniki.

§ 12. Urzędnika należy zawiadomić o ogólnej ocenie jego kwalifikacji.

Jeżeli ogólna ocena opiewa „niedostatecznie“ może urzędnik w ciągu dwóch tygodni po zawiadomieniu go o niej prosić władzę służbową o poddane jego kwalifikacji ponownemu rozpatrzeniu przez tę samą komisję kwalifikacyjną.

Urzędnik ma prawo domagać się okazania mu jego tabeli kwalifikacyjnej.

§ 13. Wszyscy urzędnicy, powołani do współdziałania przy ocenianiu kwalifikacji mają przestrzegać ściśle sumienności i bezstronności oraz zachować tajemnicę odnośnie do przebiegu obrad i co do źródeł, na których opartą jest kwalifikacja.

§ 14. Ocenianie kwalifikacji urzędnika ma mieć miejsce z początkiem każdego drugiego roku za ubiegły dwuletni okres kalendarzowy.

Poza tem normalnem ocenianiem kwalifikacji może nastąpić skwalifikowanie urzędnika w razie potrzeby, według uznania władzy naczelnej lub władzy bezpośrednio jej podległej.

Pierwszego skwalifikowania urzędników według przepisów niniejszego rozporządzenia należy dokonać z początkiem roku 1925 za okres czasu po koniec roku 1924.

Za ten okres czasu winni być wyjątkowo skwalifikowani także urzędnicy VI stopnia służbowego.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy wydane w przedmiocie unormowanym niniejszym rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów:

(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 23.I. 1925 r. Nr. 6 poz. 50).

Załącznik 1 do § 8 rozp. Rady Min.
z dn. 7 stycznia 1925 r. -poz. 50.

Wzór Nr. 1

Opisanie kwalifikacyjne.

Imię i nazwisko.....

Stanowisko i stopień służbowy.....

Władza (urząd) i miejsce urzędowania.....

za lata 19..... i 19.....

L p	Poszczególne punkty	Opisanie kwalifikacyjne (z uzasadnieniem)	Oświadczenie powołanego do bezpośredniego nadzoru ewent. z uzasadnieniem § 8 ustęp 2 i 3 rozp. R. M. o komisjach kwalifikacyjnych)
1.	Znajomość przepisów, potrzebnych do sprawowania urzędu.		
2.	Zdolność, pojętność, inicjatywa.		
3.	Pilność, dokładność.		
4.	Sumiennosc w wypełnianiu obowiązków służbowych, oraz w jakim stopniu urzędnik zasługuje na zaufanie władzy.		
5.	Uzdatnienie do obcowania z interesantami i do służby zewnętrznej.		
6.	Zachowanie się.		
7.	Uzdatnienie urzędnika do stanowiska kierowniczego.		
8.	Inne okoliczności, mające znaczenie dla kwalifikacji (ważniejsze sprawy, które urzędnik prowadził w ubiegłym okresie i t. p.)		
9.	Czy jest uzdatniony do pełnienia służby przy władzach naczelnym.		

Podpis przełożonego, który sporządził
opisanie kwalifikacyjne:

Podpis organu nadzorującego:

Załącznik 2 do § 10 rozp. Rady Min.
z dn. 7 stycznia 1925 r.—poz. 50.

Wzór Nr. 2.

Tabela kwalifika-

Okres kwalifikacyjny za lata	Znajomość przepisów, potrzebnych do sprawowania urzędu	Zdolność i pojętność, inicjatywa	Pilność, dokładność	Sumiennosc w wypełnianiu obowiązków służbowych oraz w jakim stopniu urzędnik zasługuje na zaufanie władzy
	1	2	3	4

cyjna (imię i nazwisko urzędnika).

Uzdatnienie do obcowania z interesantami i do służby zewnętrznej	Zachowanie się	Uzdatnienie urzędnika do stanowiska kierowniczego	Czy jest uzdolniony do pełnienia służby przy władzach naczelnych	Ogólna ocena
5	6	7	8	9

(Miejscowość i data)

Przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej

(podpis)

120.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 stycznia 1925 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o wykonaniu ustępu 3 art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Na zasadzie ustępu 3 art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. W §15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o wykonaniu ustępu 3 art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 630) w miejsce słów „1 lutego 1925 r.“ wstawia się słowa „15 marca 1925 r.“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *W. Grabski*

(Dz. Us. R. P. Nr. 7 z dnia 23 stycznia 1925 r. poz. 51).

121.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 stycznia 1925 r.

o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska administracyjne I-ej kategorii w państwowej służbie skarbowej.

Na zasadzie art. 11 i 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), zarządza się, co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska administracyjne I kategorii w państwowej służbie skarbowej, winni odbyć służbę przygotowawczą (praktykę), przewidzianą w art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) i złożyć egzamin, przepisany niniejszem rozporządzeniem.

§ 2. Do służby przygotowawczej na wymienione w § 1 stanowiska w dziale:

- 1) administracji skarbowej;
- 2) administracji cel;
- 3) kontroli ubezpieczeń —

dopuszczeni być mogą kandydaci, odpowiadający warunkom, określonym w art. 6 i 7 ustawy o państwowej służbie cywilnej, jeżeli wykażą się dowodem z odbycia studiów wyższych, zakończonych przepisaniem egzaminami (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 629), względnie zwolnieniem od wymogu przepisanego wykształcenia — w myśl art. 11, ustęp ostatni, względnie w czasie przejściowym, art. 115, ustęp pierwszy ustawy o państwowej służbie cywilnej.

§ 3. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej należy wносить do władzy powołanej do mianowania.

Do podań tych mają być dołączone: metryka urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, dowód ukończenia wymaganych studiów, oraz dokładny życiorys.

Przed przyjęciem do służby przygotowawczej władza, powołana do mianowania, zasięga opinii lekarza urzędowego co do stanu zdrowia kandydata.

§ 4. Służba przygotowawcza trwa zasadniczo rok, w ciągu której kandydat winien zapoznać się z czynnościami, należącymi do tego działu, w którym pełni służbę, oraz z manipulacją kancelaryjno-biurową.

O wyniku służby przygotowawczej orzeka na podstawie sprawozdania bezpośredniej władzy służbowej praktykanta, oraz opinii komisji kwalifikacyjnej władza, powołana do mianowania.

Sprawozdanie winno zawierać ocenę pilności i uzdolnienia praktykanta, oraz jego zachowania się w służbie i poza służbą.

W razie ujemnego wyniku służby przygotowawczej może władza, powołana do mianowania, zwolnić kandydata ze służby lub orzec przedłużenie służby przygotowawczej, jednak najwyżej na przeciąg dalszych dwóch lat. Jeżeli ponowna ocena wypadnie ujemnie, należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 5. Po ukończeniu pierwszego, a przed upływem trzeciego roku służby przygotowawczej z dodatnim wynikiem, winien kandydat poddać się egzaminowi.

W razie niepoddania się egzaminowi w ciągu lat trzech od wstąpienia do służby należy kandydata zwolnić ze służby.

Podania o dopuszczenie do egzaminu należy wносить w drodze służbowej do władzy, powołanej do mianowania, która orzeka o dopuszczeniu do egzaminu, jego terminie i o składzie komisji.

W wypadku, przewidzianym w ustępie drugim § 6, termin egzaminu i skład komisji egzaminacyjnej wyznacza prezes izby skarbowej, przy której kandydat ma się poddać egzaminowi. Wyznaczenie terminu egzaminu następuje przytem na wniosek władzy, orzekającej o dopuszczeniu kandydata do egzaminu.

§ 6. Komisje egzaminacyjne ustanawia się przy Ministerstwie Skarbu i przy izbach skarbowych.

Minister Skarbu może odstąpić od utworzenia komisji egzaminacyjnej przy niektórych izbach skarbowych i przekazać egzaminowanie kandydatów z odnosnych okręgów komisjom egzaminacyjnym, utworzonym przy innych izbach skarbowych.

Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego i dwóch komisarzy egzaminacyjnych. Minister Skarbu ustanawia na okres dwóch lat kalendarzowych listę przewodniczących komisji egzaminacyjnych, oraz komisarzy egzaminacyjnych z pośród podległych mu urzędników.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej i jeden z komisarzy egzaminacyjnych muszą posiadać ukończone studia prawnicze, zakończone przepisaniem egzaminami.

Przewodniczącemu służy prawo egzaminowania.

Kolejność egzaminowania oznacza przewodniczący.

§ 7. Egzamin jest pisemny i ustny.

Egzamin ustny winien się odbyć najpóźniej w terminie trzydniowym po pisemnym.

§ 8. Egzamin pisemny polega na wypracowaniu jednego lub dwóch tematów, wybranych przez komisję egzaminacyjną na wniosek poszczególnych egzaminatorów.

Przedmiotem wypracowania ma być rozstrzygnięcie na podstawie aktów jednej lub dwóch spraw z tego działu, w którym pełnił służbę, względnie opracowanie sprawozdania do władz wyższych.

Przy wyborze przedmiotu winna komisja baczyć na to, aby kandydat o średnim uzdolnieniu mógł wypracować zadanie w przeciągu sześciu godzin. Egzamin nie może trwać dłużej, niż 8 godzin.

Egzamin pisemny odbywa się w lokalu urzędowym pod nadzorem jednego z członków komisji lub innego wyznaczonego urzędnika. Kandydat winien mieć możność korzystania ze zbioru ustaw i rozporządzeń, wszelka inna pomoc, w szczególności porozumiewanie się kandydatów między sobą lub z innymi osobami jest niedopuszczalne.

Kandydat po ukończeniu wypracowania przed opuszczeniem lokalu urzędowego oddaje je urzędnikowi, sprawującemu nadzór, który stwierdza na wypracowaniu czas rozpoczęcia i ukończenia wypracowania i zabezpiecza wypracowanie przez opieczetowanie.

Egzamin pisemny może się odbywać równocześnie z kilku kandydatami.

§ 9. Przedmiotem egzaminu ustnego jest: obowiązujące ustawodawstwo skarbowe, ze szczególnem uwzględnieniem tego działu skarbowości, w którym praktykant pełnił służbę przygotowawczą, zasady budżetu państwowego i przepisy budżetowe, zasadnicze przepisy rachunkowe i kasowe, ogólne zasady buchalterji, oraz ogólne zasady kancelaryjno-manipulacyj-

ne, ponadto znajomość ustawy konstytucyjnej, ustroju i zakresu działania władz i urzędów państwowych i samorządowych, przepisów o państwowej służbie cywilnej, tudzież ogólnych wiadomości z zakresu obowiązującego prawa państwowego (politycznego).

Komisja egzaminacyjna może zwolnić kandydata od egzaminu z buchalterji, jeżeli kandydat wykaże, że przedmiot ten wchodził w zakres jego studjów i że złożył z niego przepisany egzamin.

Prócz tego winien kandydat przy egzaminie ustnym objaśnić załatwienie tematów egzaminu pisemnego.

Kandydaci na stanowiska I kategorii w dziale administracji cel winni, prócz wyżej wymienionych przedmiotów, wykazać także znajomość: zasad badania, rozpoznawania i taryfowania wszystkich towarów, objętych taryfą celną, statystyki handlu zagranicznego (celnej), oraz postanowień prawnych umów handlowych.

Kandydaci na stanowiska I kategorii, którzy nie posiadają wykształcenia prawniczego, zakończonego przepisaniem egzaminami lub otrzymali zwolnienie od wyższych studjów (art. 2 i 115 ustawy o państwowej służbie cywilnej), podlegają ponadto egzaminowi z przepisów prawa cywilnego i karnego, których znajomość potrzebną jest w pełnieniu służby w dziale, w którym odbyli praktykę.

Komisja egzaminacyjna winna zwrócić przede wszystkim szczególną uwagę, czy i w jakim stopniu kandydat posiada zdolność pojmowania i praktycznego stosowania obowiązujących ustaw i przepisów.

Egzamin ustny odbywa się z każdym kandydatem z osobna i nie może trwać dłużej, niż dwie godziny.

§ 10. Jeżeli komisja egzaminacyjna uzna wypracowanie pisemne jednomyślnie za nieudatne, uważa się egzamin za niezłożony i bez egzaminu ustnego oddala się kandydata ze stopniem „niedostateczny“.

W przeciwnym razie po odbyciu egzaminu ustnego stwierdza się wynik z równomiernem uwzględnieniem pisemnego i ustnego egzaminu.

Wynik egzaminu oznacza się stopniami:

1) „bardzo dobry“, jeżeli kandydat wykazał wybitną i bardzo dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych;

2) „dobry“, jeżeli kandydat wykazał dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych;

3) „dostateczny“, jeżeli wiadomości kandydata są wystarczające;

4) „niedostateczny“, jeżeli wiadomości kandydata nie są wystarczające.

W razie niedostatecznego wyniku egzaminu, komisja oznacza termin powtórzenia egzaminu. Termin egzaminu nie może być krótszy, niż trzy miesiące, nie dłuższy zaś, niż rok.

W razie ponownego niedostatecznego wyniku, egzaminu powtarzać nie wolno i należy kandydata zwolnić ze służby.

Uchwały komisji zapadają większością głosów i są ostateczne. Ostatni daje głos przewodniczący.

§ 11. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, do którego wpisuje się skład komisji egzaminacyjnej, tematy egzaminu pisemnego i pytanie egzaminu ustnego, ocenę wypracowań i poszczególnych odpowiedzi, tudzież uchwały komisji co do wyniku egzaminu.

§ 12. Na dowód poddania się egzaminowi, otrzymuje kandydat świadectwo urzędowe, wystawione przez komisję według dołączonego wzoru.

Świadectwo ma być podpisane przez przewodniczącego komisji i komisarzy egzaminacyjnych, oraz zaopatrzone pieczęcią urzędu, przy którym komisja została ustanowiona.

§ 13. Kandydatom, którzy pełnią służbę nie w siedzibie komisji egzaminacyjnej i poddają się egzaminowi po raz pierwszy, należą się normalne diety i koszty podróży.

§ 14. W wyjątkowych wypadkach, Rada Ministrów, na wniosek Ministra Skarbu, może zwolnić poszczególnych kandydatów na stanowiska, wymienione w § 1, w całości lub w części od egzaminu praktycznego, ustanowionego niniejszem rozporządzeniem.

§ 15. Urzędnik, mianowany do odwołania (prowizoryczny), na wypadek zamiaru mianowania go na stałe, może być zwolniony od służby przygotowawczej, jeżeli przesłużył przynajmniej jeden rok w służbie państwowej, winien być jednak poddany egzaminowi praktycznemu, według postanowień niniejszego rozporządzenia, o ile nie zostanie do niego zastosowane postanowienie § 14.

Przepis powyższy stosuje się analogicznie do pracowników kontraktowych.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, wydane w przedmiocie, unormowanym niniejszem rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu:

(—) W. Grabski.

Wzór do § 12 rozp. Rady Min.
z dnia 16 stycznia 1925—poz. 78.

I. protokołu egzaminacyjnego . . . . .

ŚW I A D E C T W O.

Pan . . . . .
(charakter służbowy) . . . . .
poddał się w dniach . . . 192 . . . r. na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 78) egzaminowi na stanowiska I kategorii w dziale administracji skarbowej (ceł, kontroli ubezpieczeń) i złożył go z wynikiem . . . . .
. . . . . dnia . . . . . 192 . . . r.

Komisja egzaminacyjna przy.
(Pieczęć)

Przewodniczący komisji:

Komisarze egzaminacyjni:

(Dz. Ust. R. P. z dnia 1 lutego 1925 roku
Nr. 11, poz. 78).

122.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 stycznia 1925 r.

o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska techniczne I-ej kategorii w państwowej służbie skarbowej.

Na zasadzie art. 11 i 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) zarządza się, co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska techniczne I kategorii w państwowej służbie skarbowej winni odbyć służbę przygotowawczą (praktykę), przewidzianą w art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) i złożyć egzamin przepisany niniejszem rozporządzeniem.

§ 2. Do służby przygotowawczej na stanowiska wymienione w § 1 i w dziale:

1) technicznej kontroli skarbu,

2) ewidencji katastru podatku gruntowego dopuszczeni być mogą kandydaci, którzy odpowiadają warunkom określonym w art. 6 i 7 ustawy o państwowej służbie cywilnej, jeżeli wykażą się dowodem odbycia wyższych studiów technicznych, zakończonych przepisaniem egzaminami (rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 26

czerwca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 629), względnie zwolnieniem od wymogu przepisane go wykształcenia — po myśli art. 11, ustęp ostatni, względnie w czasie przejściowym art. 115 ustęp pierwszy ustawy o państwowej służbie cywilnej.

§ 3. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej należy wносить do władzy powołanej do mianowania.

Do podań tych mają być dołączone: metryka urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, dowód ukończenia wymaganych studiów, oraz dokładny życiorys.

Przed przyjęciem do służby przygotowawczej władza powołana do mianowania zasięga opinii lekarza urzędowego co do stanu zdrowia kandydata.

§ 4. Służba przygotowawcza trwa zasadniczo rok, w ciągu którego kandydat winien zapoznać się z czynnościami należącymi do tego działu, w którym pełni służbę, a mianowicie odnośnie do kandydatów wymienionych w § 2 niniejszego rozporządzenia pod 1) działu służby technicznej kontroli skarbu, pod 2) działu służby ewidencji katastru podatku gruntowego oraz z manipulacją kancelaryjno-biurową.

O wyniku służby przygotowawczej orzeka na podstawie sprawozdania bezpośredniej władzy służbowej praktykanta oraz opinii komisji kwalifikacyjnej władza powołana do mianowania.

Sprawozdanie winno zawierać ocenę pilności i uzdolnienia praktykanta oraz jego zachowania się w służbie i poza służbą.

W razie ujemnego wyniku służby przygotowawczej może władza powołana do mianowania zwolnić kandydata ze służby lub orzec przedłużenie służby przygotowawczej, jednak najwyżej na przeciąg dalszych dwóch lat. Jeżeli ponowna ocena wypadnie ujemnie, należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 5. Po ukończeniu pierwszego, a przed upływem trzeciego roku służby przygotowawczej z dodatnim wynikiem winien praktykant poddać się egzaminowi.

W razie niepoddania się egzaminowi w ciągu lat trzech od wstąpienia do służby należy kandydata zwolnić ze służby.

Podania o dopuszczenie do egzaminu należy wносить w drodze służbowej do władzy powołanej do mianowania, która orzeka o dopuszczeniu do egzaminu, jego terminie i o składzie komisji.

W wypadku przewidzianym w ustępie drugim § 6 termin egzaminu i skład komisji egzaminacyjnej wyznacza prezes izby skarbowej, przy której kandydat ma się poddać egzaminowi. Wyznaczenie terminu następuje przytem na wniosek władzy orzekającej o dopuszczeniu kandydata do egzaminu.

§ 6. Komisje egzaminacyjne ustanawia się przy Ministerstwie Skarbu oraz przy izbach skarbowych.

Minister Skarbu może odstąpić od utworzenia komisji egzaminacyjnej przy niektórych izbach skarbowych i przekazać egzaminowanie kandydatów z odnośnych okręgów komisjom egzaminacyjnym, utworzonym przy innych izbach skarbowych.

Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego i dwóch komisarzy egzaminacyjnych.

Minister Skarbu ustanawia na okres dwóch lat kalendarzowych listę przewodniczących komisji egzaminacyjnych oraz komisarzy egzaminacyjnych z pośród podległych mu urzędników.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej musi posiadać ukończone studia prawnicze, komisarze egzaminacyjni ukończone wyższe studia techniczne, zakończone przepisaniem egzaminami.

Przewodniczącemu służy prawe egzaminowania.

Kolejność egzaminowania oznacza przewodniczący.

§ 7. Egzamin jest ustny i pisemny. Egzamin ustny winien odbyć się najpóźniej w terminie trzydniowym po pisemnym.

§ 8. Egzamin pisemny polega na wypracowaniu jednego lub dwóch tematów z tego działu służby, w którym kandydat odbywał praktykę, wybranych przez komisję egzaminacyjną na wniosek poszczególnych egzaminatorów. Ponadto przedmiotem części pisemnej egzaminu dla kandydatów wymienionych w § 2 punkt 2 niniejszego rozporządzenia jest wykonanie ćwiczenia praktycznego w polu (zdjęcie teolidowe lub stolikowe). Przy wyborze przedmiotu winna komisja baczyć na to, aby kandydat o średnim uzdolnieniu mógł wypracować zadanie w przeciągu 6 godzin. Egzamin nie może trwać dłużej, niż 8 godzin.

Egzamin pisemny odbywa się w lokalu urzędowym pod nadzorem jednego z członków komisji lub innego wyznaczonego urzędnika. Kandydat winien mieć możność korzystania ze zbioru ustaw i rozporządzeń, wszelka inna pomoc, w szczególności porozumiewanie się kandydatów między sobą lub z innymi osobami jest niedopuszczalne.

Kandydat po ukończeniu wypracowania przed opuszczeniem lokalu urzędowego oddaje je urzędnikowi sprawującemu nadzór, który stwierdza na wypracowaniu czas rozpoczęcia i ukończenia wypracowania i zabezpiecza wypracowanie przez opieczetowanie.

Egzamin pisemny może się odbywać równocześnie z kilku kandydatami.

§ 9. Przedmiotem egzaminu ustnego jest ogólna znajomość:

1) przepisów tego działu administracji, w którym kandydat odbył praktykę;

2) ogólnych zasad budżetu państwowego i przepisów budżetowych;

3) przepisów rachunkowych i kasowych, zasad kancelaryjno-manipulacyjnych.

Ponadto ogólna znajomość: ustawy konstytucyjnej, ustroju i zakresu działania władz i urzędów państwowych i samorządowych, przepisów o państwowej służbie cywilnej.

Prócz wyżej wymienionych przedmiotów kandydaci na stanowiska w dziale technicznej kontroli skarbu winni wykazać znajomość:

1) technologii i postępowania technicznego przy wyrobie artykułów podlegających opłatom akcyzowym i monopolowym;

2) wydajności płodów surowych, sposobów śladowania, zacierania, ługowania, fermentacji, maceracji, destylacji, rafinowania i magazynowania gotowych produktów;

3) nazw i ilości gotowych produktów, uzyskiwanych przy wyrobie artykułów, wyżej pod 2) wymienionych;

4) konstrukcji naczyń i przyrządów, używanych do produkcji, urządzenia zasad normalnego działania aparatów kontrolno - mierniczych, wag automatycznych i instrumentów kontrolnych wszelkiego rodzaju;

5) przepisów obowiązujących o miarach i narzędziach mierniczych;

6) pomiaru figur, naczyń, przyrządów i aparatów wszelkiego rodzaju.

Kandydaci zaś na stanowiska w dziale ewidencji katastru podatku gruntowego winni wykazać ponadto dokładną znajomość obowiązujących ustaw i przepisów katastralnych, ustawy komasacyjnej i ustawy o dzieleniu gruntów wspólnych, tudzież instrukcyj technicznych.

Prócz tego winien kandydat przy egzaminie ustnym objaśnić załatwienie tematów egzaminu pisemnego.

Komisja egzaminacyjna winna zwrócić przede wszystkim uwagę szczególną, czy i w jakim stopniu kandydat posiada zdolność pojmowania i praktycznego zastosowania obowiązujących ustaw i przepisów.

Egzamin ustny odbywa się z każdym kandydatem z osobna i nie może trwać dłużej, niż dwie godziny.

§ 10. Jeżeli komisja egzaminacyjna uzna wypracowanie pisemne jednomyślnie za nieudane, uważa się egzamin za niezłożony i bez egzaminu ustnego oddala się kandydata ze stopniem „niedostateczny“.

W przeciwnym razie po odbyciu egzaminu ustnego stwierdza się wynik z równomiernem uwzględnieniem pisemnego i ustnego egzaminu.

Wynik egzaminu oznacza się stopniami.

1) „bardzo dobry“, jeżeli kandydat wykazał wybitną i bardzo dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych;

2) „dobry“, jeżeli kandydat wykazał dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych;

3) „dostateczny“, jeżeli wiadomości kandydata są wystarczające;

4) „niedostateczny“, jeżeli wiadomości kandydata są niewystarczające.

W razie niedostatecznego wyniku egzaminu komisja oznacza termin powtórzenia egzaminu. Termin ten nie może być krótszy, niż trzy miesiące, nie dłuższy zaś, niż rok.

W razie ponownego niedostatecznego wyniku, egzaminu powtarzać nie wolno i należy kandydata zwolnić ze służby.

Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają większością głosów i są ostateczne. Ostatni daje głos przewodniczący.

§ 11. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, do którego wpisuje się skład komisji egzaminacyjnej, tematy egzaminu pisemnego i ocenę wypracowań, pytania egzaminu ustnego i ocenę poszczególnych odpowiedzi, tudzież uchwałę komisji, co do wyniku egzaminu.

§ 12. Na dowód podania się egzaminowi otrzymuje kandydat świadectwo urzędowe, wystawione przez komisję według dołączonego wzoru.

Świadectwo ma być podpisane przez przewodniczącego komisji i komisarzy egzaminacyjnych oraz zaopatrzone pieczęcią urzędu, przy którym komisja została ustanowiona.

§ 13. Kandydatom, którzy pełnią służbę nie w siedzibie komisji egzaminacyjnej i poddają się egzaminowi po raz pierwszy, należą się normalne diety i koszty podróży.

§ 14. W wyjątkowych wypadkach Rada Ministrów, na wniosek Ministra Skarbu, może zwolnić poszczególnych kandydatów na stanowiska wymienione w § 1 w całości lub w części od egzaminu praktycznego, ustanowionego niniejszym rozporządzeniem.

§ 15. Urzędnik, mianowany do odwołania (prowizoryczny), na wypadek zamiaru mianowania go na stałe, może być zwolniony od służby przygotowawczej, jeżeli przesłużył przynajmniej jeden rok w służbie państwowej, winien być jednak poddany egzaminowi praktycznemu, według postanowień niniejszego rozporządzenia, o ile nie zostanie do niego zastosowane postanowienie § 14.

Przepis powyższy stosuje się analogicznie do pracowników kontraktowych.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, wydane w przedmiocie unormowanym niniejszym rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

Wzór do § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1925 r. — poz. 79.

1. protokołu egzaminacyjnego . . . . .

Ś W I A D E C T W O .

Pan . . . . .
(charakter służbowy) . . . . .

poddał się w dniach . . . . . 192 . . . r. na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 79) egzaminowi na stanowiska techniczne I kategorii z działu . . . . .

. . . . . i złożył go z wynikiem . . . . .

. . . . . dnia . . . . . 192 . . . r.

(pieczęć)

Komisja egzaminacyjna przy
w . . . . .

Przewodniczący komisji:
Komisarze egzaminacyjni:

123.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 stycznia 1925 r.

o wykazach stanu służby urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych.

W wykonaniu art. 16 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) o państwowej służbie cywilnej zarządza się co następuje:

§ 1. Władza służbowa prowadzi wykazy stanu służby dla urzędników (praktykantów) i niższych funkcjonariuszów według dołączonego wzoru.

Za władzę służbową, która powołaną jest do prowadzenia wykazu stanu służby, uważa się władzę naczelną dla urzędników i niższych funkcjonariuszów tej władzy, zaś dla innych władzę bezpośrednio podległą władzy naczelnej.

§ 2. Wykaz stanu służby należy założyć bezwzględnie po zgłoszeniu się funkcjonariusza do objęcia służby, wypełniając dotyczące go rubryki na podstawie złożonych przez niego dokumentów.

W dalszym ciągu służby wpisuje władza służbowa z urzędu wszelkie istotne zmiany dotyczące funkcjonariusza i jego służby, a to zmiany wynikłe z zarządzeń władz przełożonych na podstawie tych zarządzeń inne zaś zmiany na podstawie dokumentów, dostarczonych przez funkcjonariusza w myśl art. 16 ustęp drugi, ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Władza po sporządzeniu odpisów, które zatrzymuje w aktach, zwraca dokumenty właściwielowi.

§ 3. Co do sposobu wypełniania rubryk: XII, XV, XVI, XVII, XIX i XX wykazu zarządza się co następuje:

Do rubryki XII. Przy podawaniu rodzaju służby należy zaznaczyć osobno służbę państwową, osobno samorządową, oraz podać w jakim państwie zaborczem i w jakim dziale zarządu państwowego była odbyta. O ile funkcjonariusz pełnił służbę w różnych działach, należy je wyszczególnić, a w następnej kolumnie podać ilość czasu, spędzonego w każdym z tych działów.

Przy podawaniu rodzaju pracy zawodowej należy uwidocznic przejście z jednego działu pracy do innego i w następnej kolumnie podać ilość czasu, spędzonego w danym dziale.

Do rubryki XV. W pierwszej i drugiej kolumnie należy w szczególności wpisywać:

Dopuszczenie do służby przygotowawczej (praktyki), przedłużenie lub skrócenie jednorocznego okresu służby przygotowawczej, względnie zezwolenie na mianowanie urzędnika bez obowiązku odbycia jej (art. 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej), mianowanie (na stałe lub do odwołania), objęcie służby (art. 13, 14), złożenie przyrzeczenia służbowego względnie przysięgi służbowej (art. 15), ustalenie w służbie (art. 116, awanse, przeniesienia, powołanie do władzy naczelnej, przejście do innego działu zarządu państwowego, delegacje, poruczenie kierownictwa urzędu lub prowadzenia samodzielnego referatu, udzielenie urlopu bezpłatnego, przeniesienie w stan nieczynny (art. 54), powołanie z powrotem do służby czynnej, zwolnienie na czas trwania mandatu (art. 57), powrót do służby, obniżenie stopnia służbowego (art. 77 p. 3), wystąpienie ze służby, ponowne wstąpienie do służby i przywrócenie praw nabytych poprzednią służbą (art. 64), zwolnienie, wydalenie, przeniesienie w stan spoczynku, śmierć urzędnika w służbie.

Ponadto należy notować w tych kolumnach zaliczenie czasu państwowej służby kontraktowej do służby stałej (art. 14 ustęp 5) i odliczenie lat służby z tytułu kary dyscyplinarnej (art. 77 p. 2) z tytułu zawieszenia w urzędowaniu (art. 61 ustawy o postępowaniu dyscyplinarnym) oraz z powodu urlopów (art. 38).

Do kolumny czwartej należy wpisywać okresy czasu policzalne do emerytury poza okresemu policzalnemi do czasu służby czynnej z czasów służby w Państwie Polskiem.

Do kolumny piątej należy wpisywać okresy czasu niepoliczalne do służby czynnej jak np.: czas pozostawania w stanie nieczynnym, niepoliczalne do czynnej służby zawieszenie w urzędowaniu, urlopy poza czas określony w art. 38 ustawy o państwowej służbie cywilnej i t. p.

Do rubryki XVI. Należy wpisywać urlopy dla poratowania zdrowia, trwające powyżej miesiąca, oraz urlopy udzielone w celu załatwienia spraw osobistych, rodzinnych, majątkowych, o ile wynoszą ponad dwa tygodnie, urlopy bezpłatne (art. 38).

Ponadto mają być notowane urlopy na czas trwania mandatu poselskiego (art. 57).

Innych urlopów się nie notuje.

Do rubryki XVII. Należy wpisywać choroby, trwające dłużej niż jeden miesiąc.

Do rubryki XIX. „Zawieszenia w służbie i kary dyscyplinarne” należy oprócz daty i liczby, treści prawomocnego orzeczenia i oznaczenia władzy, przy której komisja dyscyplinarna wydała orzeczenie, określić także powód w zwięzłych słowach i stwierdzić wykonanie orzeczenia.

Zawieszenie w służbie wpisuje się tylko wtedy, o ile postępowanie dyscyplinarne zakończone zostało karą dyscyplinarną.

Kar porządkowych nie wpisuje się.

Do rubryki XX. Rubryki tej używać należy do notowania faktów lub wydarzeń, nieobjętych innymi rubrykami wykazu, które nie mają wprawdzie bezpośredniego wpływu na stosunek służbowy funkcjonariusza, lecz mogą być uważane za istotne dane, dotyczące funkcjonariusza po myśli art. 16 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

§ 4. Wycierania, skreślenia lub nalepiania w wykazie stanu służby, jak również dopiski poza rubrykami nie są dopuszczalne. Jeżeli okaże się konieczna potrzeba sprostowania należy iniejsce, które ma być sprostowane, w ten sposób przekreślić,

aby pozostało jeszcze czytelne, a sprostowanie stwierdzić podpisem władzy służbowej.

§ 5. Wykazy stanu służby należy przechowywać pod zamknięciem i traktować poufnie. Prawo przeglądania wykazu i sporządzania odpisów po myśli ostatniego ustępu art. 16 ustawy o państwowej służbie cywilnej przysługuje tylko interesowanemu funkcjonariuszowi.

§ 6. W razie przeniesienia funkcjonariusza ma poprzednia władza służbowa przesiać wykaz stanu służby (wraz z aktami osobowymi) nowej władzy służbowej powołanej do prowadzenia wykazu stanu służby (§ 2).

§ 7. Wykazów stanu służby nie należy niszczyć przed upływem 30 lat od ostatniego wpisu.

§ 8. Dla funkcjonariuszów, którzy w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia pełnią już służbę państwową polską, należy założyć bezzwłocznie wykaz stanu służby według dołączonego wzoru, względnie prowadzone już wykazy stanu służby dostosować do załączonego wzoru.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: W. Grabski

Załącznik do rozp. Rady Min. z dn. 16 stycznia 1925 r.—poz. 81.

Wykaz stanu służby:

- I. Imię i nazwisko _____
- II. Data i miejsce urodzenia (miejscowość, powiat) _____
- III. Imię ojca, oraz imię i nazwisko rodowe matki) _____
- IV. Wyznanie _____
- V. Narodowość _____
- VI. Stan [kawaler, panna, żonaty, zamężna, wdowiec, wdowa, separowany(a), rozwiedziony(a)] _____
- VII. Jeżeli żonaty (zamężna):
  - 1) Imię i nazwisko rodowe żony (imię męża) _____
  - 2) Data zaślubin _____
  - 3) Czy żyje we wspólności małżeńskiej (o ile nie, który sąd i kiedy orzekł separację, względnie rozwód i czy z obowiązkiem utrzymywania żony): _____
  - 4) Czy żona (mąż) pobiera jakie uposażenie lub zaopatrzenie ze Skarbu Państwa, a w danym razie z jakiego tytułu? _____

VIII. Dzieci (ślubne, uprawnione, pasierby):

I m i e (przy pasierbach nazwisko)	Data urodzenia	Czy pozostaje na utrzy- mianiu urzędnika (funkcjonariusza niższego)	U w a g a

W kolumnie „uwaga” należy notować śmierć dziecka lub zawarcie przez nie związku małżeńskiego.

IX. Wykształcenie:

- 1) Niższe _____
- 2) Średnie (rodzaj szkoły, ilość ukończonych klas, złożenie egzaminu dojrzałości i data złożenia) _____
- 3) Wyższe (rodzaj studiów, egzaminy i data ich złożenia) _____
- 4) Tytuł naukowy (zakład naukowy, który go nadał i data dyplomu) _____
- 5) Znajomość języków (w mowie i piśmie, lub tylko w mowie) _____
- 6) Wiadomości specjalne mające znaczenie dla służby _____
- 7) Dyspensa od przepisanego poziomu wykształcenia (art. 11 względnie art. 115 ustawy o państwowej służbie cywilnej) _____

X. Egzaminy praktyczne:

Nazwa egzaminu	Data złożenia	Nazwa władzy, przy której egzamin złożono	Wynik egzaminu

XI. Służba wojskowa:

1) przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej:

Charakter służby (normalna służba obowiązkowa, dobrowolna, wskutek mobilizacji lub wojny)	Czas jej peł- nienia (ilość lat, mie- sięcy)	Stopień wojskowy w chwili ukończenia służby	Ilość czasu zaliczonego do wysługi emerytalnej

2) w czasie służby państwowej polskiej:

Charakter służby (normalna służba obowiązkowa, dobrowolna, wskutek mobilizacji lub wojny)	Czas jej peł- nienia (od — do)	Stopień wojskowy w chwili ukończenia służby	U w a g a

XII. Służba lub praca zawodowa przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej.

Rodzaj służby lub pracy zawodowej	Czas jej peł- nienia (ilość lat, mie- sięcy, dni)	Ilość czasu zaliczonego do wysługi lat	Ilość czasu zaliczonego do emerytury	U w a g a

XIII. Służba państwowa polska, nie podlegająca ustawie o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. — Dz. U. R. P. № 21, poz. 164 (art. 118 ustawy).

Rodzaj służby	Nazwa i siedziba władzy, urzędu lub instytucji przy której służbę pełniono	W jakim charakterze	Czas jej pełnienia (od — do)	U w a g a

XIV. Data badania i orzeczenie lekarskie przed przyjęciem do służby państwowej polskiej.

Nazwa władzy służbowej, która wykazała

Data założenia

(pieczęć)

Podpis kierownika władzy służbowej, względnie naczelnika jej wydziału osobowego.

XV. Przebieg służby państwowej polskiej, podlegającej ustawie o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. [Dz. U. R. P. № 21, poz. 164].

Data i liczba dekretu lub zarządzenia władzy	Treść dekretu lub zarządzenia (fakt służbowy lub wydarzenie)	Władza (urząd) i miejsce służbowe	Okresy czasu policzalne do emerytury, poza okresami policzalnymi do służby czynnej (od — do)	Okresy czasu niepoliczalne do służby czynnej (od — do)	U w a g i

XVI. Urlopy.

Data i liczba pisma, którym udzielono urlopu, oraz nazwa władzy, która go udzieliła	Rodzaj urlopu	Czas udzielonego urlopu (w tygodniach względnie miesiącach)	Czas trwania urlopu (od — do)	U w a g a

XVII. Choroby w czasie służby.

Nazwa choroby	Czas jej trwania (od — do)	U w a g a

XVIII. Odznaczenia, pochwały i uznania.

--

XIX. Kary dyscyplinarne i zawieszenie w służbie.

--

XX. Uwagi.

--

